

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

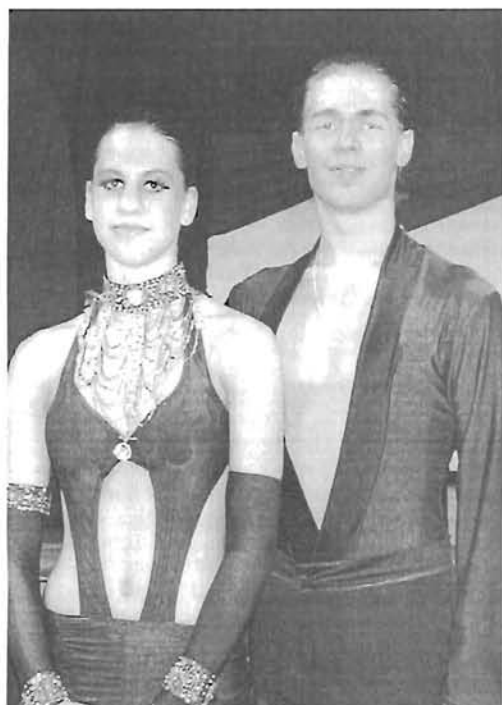
A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 140 Ft

XIV. évfolyam 2. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2007. február

Negyedik alkalommal gyomaendrődi táncosok a világbajnokságon!

2007. január 27-én rendezték meg a finnországi Tampereben az ifjúsági latintáncok világbajnokságát. Magyarországot a nemzetközi szövetség szabályai szerint két páros is képviselheti ezen a nagyszabású, rangos táncversenyen.

Ebben az évben eredményeik alapján a Magyar Táncsport Szakszövetség egy szegedi páros mellett Kurilla Lászlót és Meszlényi Viktóriát, a gyomaendrődi Kner Tse és a békéscsabai Nyíri Lajos Tse vegyes párosát delegálta eredetileg. A leány bordatörése miatt azonban a párosnak vissza kellett lépnie. Helyettük így a hivatalos tartalék pár **Perei Péter** és **Sárközi Noémi**, a gyomaendrődi Rumba TSE táncosai indultak el. Ők mindketten gyomaendrődi gyerekek, így nagy örömmükre városunkat ismét az megtiszteltetés érte, hogy a tavalyi barcelonai világbajnokság után ismét egy gyomaendrődi pár képviselte a világbajnokságon hazánkat.

A tamperei Ifjúsági Latin Világbajnokság **Perei Péter** és **Sárközi Noémi** számára nagyon sikeresen indult. Pénteken, a nyitónapon a Latin Rising Star versenyen 92 párból a legjobb 12 közé jutottak. Sajnos azonban a sors nem kedvezett ezen a világbajnokságon a Békés Megyei táncosnőknek, ugyanis Noémi e verseny közép-döntőjében lesérült. Kificamodott a térde. Szombaton így sérülten álltak rajthoz a világbajnokságon. Noémi legyengülve és a fájdalomtól meggyötörtten is megpróbált mindent megtenni. Sajnos az erőfeszítésük nem volt elég, így kénytelenek voltak a elbúcsúzni a versenytől már az első fordulóban. Így is sikerült azonban tíz párt megelőzniük.

A MAGYAR KULTÚRA NAPJA SZATMÁRCSEKÉN

Az elmúlt évek hagyományainak megfelelően az idén is ökumenikus istentisztelettel ünnepelték a Magyar Kultúra Napját Szatmárcsekén a református templomban. A Kölcsey-emlékérmet a nemrég elhunyt Nagy Gáspárnak ítelték oda.

Kölcsey Ferenc 1823. január 22-én írta a Himnuszt Szatmárcsekén. Erre az eseményre emlékezve 1989 óta ezen a napon ünnepeljük a Magyar Kultúra Napját.

Tiba Zsolt helyi református lelkipásztor köszöntő szavai és a reformátusoknak különösen kedves 90. zsoltár közös eléneklése után Kiss-Rigó László szeged-csanádi megyéspüspök mondott beszédet. A püspök rámutatott, hogy minden népnek szüksége van prófétaakra, akik irányt mutatnak, közösséget képesek formálni a tömegből. A főpásztor külön megemlékezett Nagy Gáspár Kossuth-díjas költőről, aki igazi értéket adott a nemzetnek, művészetével hitet adott olvasóinak.

Ezután Nagy László református lelkiész, püspök-helyettes ígéhirdetésével folytatódott az istentisztelet. Gondolatmenetében a zene és a vallásos ember kapcsolatát emelte ki. „Valami megakadt Magyarországon, az emberek nem énekelnek, kapcsolatuk az Istennel formális. Vissza kell térnünk az élő emberhez!” – fogalmazott.

Az ígéhirdetések után

a debreceni Vox Antiqua énekkar Kiss Csaba vezényletével Bárdos- és Kodály-műveket adott elő.

Az istentiszteletet követően a Kölcsey Társaság a Magyar Kultúra Napja keretében átadta a 2007. évi Kölcsey-emlékérmet az ez évi kitüntetett, a néhány héttel ezelőtt elhunyt Nagy Gáspár özvegyének. A laudációt Imre László, a Kölcsey Társaság elnöke olvasta fel, majd átadta a Melocco Miklós Kossuth-díjas szobrászművész által készített emlékérmét.

Az ünnepség a Himnusz eléneklésével végződött, majd a résztvevők megkoszorúzták Kölcsey Ferenc sírját a szatmárcsekei temetőben.

***

A szatmárcsekei temető 1973-tól védett, a világon egyedülállóan számít ember magasságú, csónak alakú fejfáival. A „csónakos fejfák” a néprajztudomány szerint az ősi ugor csónakba-temetkezés szokását őrzik. A hiedelem úgy tartotta, hogy a csónakokban egy másik világba jutnak el az elhunytak.

Schmelzer János Lajos/Magyar Kurír

Önök joga van tudni...

Január 25-én tartotta a képviselőtestület ebben az évben első ülését. A testület megemlékezett Varga Zsigmond volt országgyűlési képviselőről, aki Gyomaendrőd díszpolgára volt és 83 éves korában elhunyt.

Majd a polgármesteri beszámolóra került sor. Várfi András polgármester elmondta, hogy küldöttség élén részt vett Határ Győző temetésén, mely január 23-án volt Budapesten a Farkasréti temetőben.

Az elmúlt időszakban tárgyalt Békés megye tűzoltóparancsnokával a gyomaendrődi tűzoltó-köztestület felállításáról. Továbbá a közelmúltban megbeszélést folytatott a gyomaendrődi rendőrőrsön Gyomaendrőd közbiztonsági helyzetéről és az önkormányzat és a rendőrség kapcsolatáról.

Nemrég kereste fel a polgármestert a Közútkezelő Kht. igazgatója, akivel a közutak helyzetéről folyt megbeszélés. Beszámolt még a polgármester a szünyoggyerítési közbeszerzésről, mezőéri pályázatokról és az új kistérség kialakításáról.

- A napirendek tárgyalása során elsőként a központi orvosi ügyelet elmúlt évi munkáját értékelte a testület. Az ügyelettel kapcsolatos kérdésekre válaszolt Dr. Abdul-Hamid Nabil orvos, az ügyelet vezetője. Több állampolgár panaszkodott, hogy szombaton a déli órákban hosszabb ideig nem elérhető az ügyelet, amire az orvos azt válaszolta, hogy utána néz és intézkedni fog.
- A szociális ellátások díjtételei öt-hat százalékkal nőttek, mely rendeltetést elfogadott a képviselő-testület. Jelentősebb áremelésre került sor a lakások és helyiségek bérléteinél, ahol a piaci viszonyokat figyelembe véve 20-25 százalékkal nőttek a díjak.
- Megalkotta a képviselőtestület 2007-től 2010-ig tartó gazdasági programját, melynek fő elemei utak építése, belvíz rendezés, a belterületi holtágak rehabilitációja, iskolák rekonstrukciója, külterületi utak építése. Ez az úgynevezett ciklusprogram tulajdonképpen egy olyan terv, mely bővíthető, az időrendi sorrend módosítható, de mindenképpen vonalvezetés a képviselőtestület számára.
- Elfogadta a képviselőtestület a város intézményeinek elmúlt évi létszám és bérigazgatásáról szóló jelentést. Napirenden volt a számlavezető pénzügyintézetváltás. Ismert, hogy pár évvel ezelőtt az OTP-től az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezethez került a város számlavezetése. Az új képviselőtestület felül kívánta vizsgálni, hogy a pénzügyintézet van-e kedvezőbb ajánlat. A napirendi pont tárgyalása során Rácz Imre képviselő módosító indítványt terjesztett elő, miszerint figyelembe véve azt, hogy a helyi pénzügyintézet gyomaendrődieket foglalkoztat és helybeli tagjai is vannak, valamint szolgáltatásait színvonalasan látja el, ezért nem tartja okosrúnak a pénzügyintézet-váltást. Csányi István alpolgármester egyetértett az előtte szólóval, és javaslatot tett a névszerinti szavazásra. A képviselőtestület jelenlévő tagjai egyhangúan lemondtak a pénzügyintézetváltásról.
- Szerződésben rögzítették a Csoda-Vár bölcsőde feladatellátását. Mint ismert, 2006 december 31-től a város endrődi részén alapítványi bölcsőde kezdte meg működését.
- Az ifjúsági és sporttábor bérletszerződésben foglalt építési és felújítási munkáiról szóló jelentést a képviselők elfogadták.
- Pályázatot írt ki a testület egy közterület felügyelő álláshelyre és megvizsgálta az új mezőéri szolgálati területek kialakítását. Hamarosan tehát a város rendjének, biztonságának, tisztaságának érdekében két fővel nő a személyi állomány.
- Hatvan millió forintot költ a város a lakossági hulladékgyűjtésre, a gyepmesteri telep üzemeltetése pedig 5,6 millió forintba kerül. Ezen tevékenységeket a Gyomaköszölg Kft. végzi a várossal kötött szerződés alapján. Más városokban a szemétszállításért díjat fizet a lakosság, míg nálunk a kommunális adóbevétel nevezetű meg forrásként. Helyes lenne, ha az adott szolgáltatásért mindenki fizetne, a kommunális adóbevételekből pedig beruházások valósulnának meg.
- Megszavazta a képviselőtestület, hogy készüljön el a város új turisztikai koncepciója, mert az 1997-ben készült már elavult. A koncepció készítésével egy budapesti társaságot bízik meg a testület, mely úgynevezett értékelemző módszer alkalmazásával dolgozza ki a tervet. Nagyon lényeges, hogy a következő években az idegenforgalom területén jelentőset lépünk, mert adottságaink erre megvannak. Az átutazó és városunkban megforduló idegen jöszövel és csodálattal beszél városunkról. Legyünk tehát mi is büszkéek és éljünk lehetőségeinkkel.
- Áttekintette a képviselőtestület az értékesítésekre szánt ingatlanok listáját, melyeket a meghirdetés előtt a képviselők közül alakult munkacsoport a helyszínen meglelt és az értékelést követően lesz meghatározva a kikiáltási ár.
- A hamarosan kiírásra kerülő pályázatoknál előnyt élvez a város-

rész, városközpont rehabilitáció. Mivel Gyomaendrőd két városközponttal rendelkezik, ezért fontos, hogy mindkettő szép, csinos, a kor követelményeinek megfelelő legyen. A pályázati kiírások megjelenésekor lényeges, hogy a pályázni szándékozó város már kész tervvel rendelkezzen. A gyomai városrész központja az elmúlt időben szépen kiépült. Törekednünk kell arra, hogy a Mezőtúr és Szarvas felől érkezőket is egy szép városkép fogadja, ezért tervpályázatot ír ki a képviselőtestület az endrődi városközpont rehabilitációjára.

- Hosszú idő után lehetőség lesz a Bánomkert közműfejlesztésére is. A lakossági igények alapján a szennyvízcsatorna-hálózat épülhet meg, majd azt követően út építésére is sor kerülhet.
- Döntött a képviselőtestület a Pásztor János utca süllykorlátozásáról. Hamarosan 5,5 tonnás súlykorlátozó tábla kerül kihelyezésre, így azok a gépjárművek, melyek korábban a piac utcáján keresztül közelítették meg a vasútállomást, most a Kossuth úton, vagy a Lévai úton tehetik meg. Ezt a napirendet hosszan vitatták a képviselők, hiszen előny, hogy az ipari parkban egy százezer tonnás tároló kerül megépítésre, de ugyanakkor elkerülő utak híján hátrány is, hogy a be- és kitárolás jelentős terhet ró útjainkra.
- A képviselőtestület még több napirendi pontot tárgyalt, melyek közül kiemelt fontosságú a kilenc belterületi lakóút építéséhez a lakossági hozzájárulás megállapítása. A legalacsonyabb lakossági hozzájárulás összeg 56.162-Ft, melyet a Bányász utca lakóinak kell megfizetni. A legmagasabb hozzájárulási összeg 110.824-Ft, mely a Kálvin János utcaikat érinti.

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendrődi civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kéri, az ez évi támogatást is.

Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány, célja az egyházi temetők karbantartása, újra megnyitásokkal kapcsolatos költségek fedezése, a templom belső felújításának támogatása.

Adószám: 18380761-1-04.

Endrődiek Baráti Köre Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.

Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhasznú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.

Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endrődi Füzetek, stb.

Adószám: 19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.

Adószám: 18372276-2-04

Cukorbeteg Gyomaendrődi Klubja, célja a cukorbeteg oktatása, segítése.

Adószám: 18378272-1-04

Önkéntes Tűzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhasznú Egyesület célja az élet és vagyon védelme városunkban és környékén.

Adószám: 18371608-1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerállományának gyarapítása.

Adószám: 18379383-1-04

Gyomaendrődi Városi Sportegyesület, célja a helyi ifjúsági és labdarúgó sport támo-

gatása.

Adószám: 18370827-1-04.

Dr. Farkas János Alapítvány, célja a külterületen felnövő tehetséges, hátrányos helyzetű fiatalok tovább tanulásának támogatása.

Adószám: 19062255-1-04

Öregszülői Gyermekekért Alapítvány, célja a külterületen felnövő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.

Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodáért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása, az óvodai felszerelések színvonalának javítása.

Adószám: 18379778-1-24

Gyomaendrődi Siketek és Nagyothallók Közhasznú Alapítvány, célja a gyomaendrődi siketek és nagyothallók segítése.

Adószám: 18380558-1-04

Kincs Az Életed Közhasznú Alapítvány, célja a Gyomaendrődön fogyatékkal élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.

Adószám: 18386932-1-04

A Napsugár Óvodákért Közhasznú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85 sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, játékos feltételeinek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.

Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeknek!” jótékony célú adakozást.

Adószám: 18856617-1-17

Gyomaendrődi Mentőal-
pítvány: célja a mentőállomás berendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.

Adószám: 18376713-1-04

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

MEGHÍVÓ - Az Endrődiek Baráti Köre a szokásos tavaszi találkozóját Budapesten a szokott helyen tartja 2007. március 11-én vasárnap 10 órakor.

Tisztelt Szerkesztőség!

Ezúton tájékoztatjuk szerkesztőségüket és Önökön keresztül Békés megye lakosságát, hogy a 2006. évi önkormányzati választásokon a Fidesz - Magyar Polgári Szövetség - KDNP - Gazdakörök 10 ezer feletti listáján szereplő Császárné Gyuricza Éva képviselő halála miatt, a lista 13. helyén szereplő Várfi András kerül be Békés megye Képviselő-testületének tagjai közé.

Várfi András eskütételére a 2006. február 2-ai megyei közgyűlésen kerül sor, rövid bemutatkozását az alábbiakban olvashatják:

Várfi András 1954-ben született, nő, két gyermek édesapja, Gyomaendrődön él.

Okleveles agrármérnök, talajerőgazdálkodási szakmérnök, államigazgatási alapvizsgával és államigazgatási szakvizsgával rendelkezik. Korábban a gyomaendrődi Bethlen Gábor Szakképző Iskolában tanegység-vezetőként, tanárként dolgozott, az önkormányzati választást megelőzően falugazdászként. 1994-1998 Gyomaendrődön önkormányzati képviselő, 1994-1997 között bizottsági elnök, 1997-1998 alpolgármester.

2006-ban a Fidesz-KDNP-Gazdakörök színeiben önkormányzati képviselőjelöltként és polgármesterjelöltként indul. A választások eredményeként Gyomaendrődön 8. sz. választókerületének képviselőjének és (a szavazatok közel 50%-ának birtokában) Gyomaendrőd polgármesterévé választják.

Békéscsaba, 2007. január 2.

Tisztelettel:

Domokos László

Szerkesztőségünk ezúton gratulál Polgármester Úrnak újabb tisztségéhez.

A Magyar Kultúra Napja alkalmából 2007. január 22-én hétfőn 18 órakor a hetényegyházi művelődési házban **Bella Rózsa** Pilinszky-díjas tanár, grafikusművész „Szatmárcseke, ahol nemzeti Himnuszunk született, s ahol nemzetünk nagy költője, Kölcsey Ferenc alussza örök álmát” című előadása hangzott el.

Ugyancsak a Magyar Kultúra Napja alkalmából **Bella Rózsa** Pilinszky-díjas tanár, grafikusművész rézkarcaiból rendezett kiállítás nyílt 2007. január 24-én szerdán 15 órakor Békéscsabán a Nemzetiségi Klubházban. (Békéscsaba, Békési út 15.) A kiállítást megnyitotta Pacsika Emília textilművész. A megnyitó ünnepségen közreműködött János Hajnalka népdalénekes. Az ünnepség után Bella Rózsa diavetítéssel egybekötött előadást tartott „Szatmárcseke, ahol Nemzeti Himnuszunk született, s ahol nemzetünk nagy költője alussza örök álmát” címmel.

A kiállítás megtekinthető 2007. február 24-ig.

December 23-án délután 4 órai kezdettel tartotta a Gyomaendrődi Zenebarátok Kamarakórusa a már hagyománnyá vált Karácsonyi Hangversenyt az Endrődi Szent Imre Templomban. A kórust vezényelte: Gecseiné Sárhegyi Nóra.

A műsorban felléptek még:

- Kuttenberg Anikó a dévaványai zeneiskola tanára
- Parola Csaba nagykorösi Tanárképző Főiskola kántorszakos hallgatója,

- a Városi Zene-és Művészeti iskola növendékei.

A műsor után szeretet-vendégségben részestültek a fellépők, amit ezúton szeretnénk megköszönni.

Hunya Anikó

A hallgatóság nevében én is megköszönöm ezt a felemelő koncertet. Karácsonyi készülötünket tartalmasabbá tette.

Iványi László

Hetényegyházi művelődési házban **BELLA RÓZSA** Pilinszky-díjas tanár, grafikusművész alkotásaiból kiállítást rendeztek 2007. január 12-26 között. A kiállítót bemutatta: **BAKRÓ BARBARA** művelődésszervező, az alkotó volt tanítványa

A megnyitó ünnepségen közreműködött **MOLNÁR PÁL** tároga-tos.

AZ ENDRŐDI KÖZÖSSÉGI HÁZ FEBRUÁRI PROGRAMJA

Február 3. A KDNP vacsorája
Február 15. A művészeti iskolások kiállítása
Február 17. A Szent Imre Alapítvány vacsorája
Február 21. Vértadás
Február 24. Öregek bálja

A GYOMAI KATONA JÓZSEF MŰVELŐDÉSI KÖZPONT FEBRUÁRI AJÁNLATA

2007. február 13. (kedd) a budapesti Theatrum Hungaricum előadásában

Iciri-Piciri mesék (játékos mesélő színház 50 percben)
Belépő: 450 Ft

Február 10. (szombat) 19 óra SVÁB BATYUS BÁL a Német Kisebbségi Önkormányzat szervezésében
Játszik: Baranya Sramli Zenekar- Véméndről
Belépő: 1.000 Ft

2007. február 21. 15 óra DÖK - KÖR
a helyi iskolák diákönkormányzati vezetőinek összejövele.

25 éves Gyomaendrőd - A környezet, ahol élünk c. digitális fotó- és filmpályázat a Katona József Művelődési Központ szervezésében.

Várjuk a telefonnal, digitális fényképezéggel, illetve kamerával készült alkotásokat, amelyek rávilágítanak környezetünk ártalmaira.

Elküldendők:
a gyekatumv@internet-x.hu e-mail címre folyamatosan, április 10-ig.

A zsűrizést követően a legjobbak díjazásban részesülnek. A munkákból kiállítás készül, megjelennek a helyi lapokban, illetve a kábel TV-n.
Eredményhirdetés április 23-án a FÖLD napja rendezvényen.

Várjuk mindazokat, akik valamilyen gyűjteménnyel rendelkeznek (bélyeg, pénz érme, érem, képeslap, szalvéta, kártyanaptár, kisterítő, kártya, matricák stb.)

és szívesen találkoznának gyűjtőtársakkal, akikkel csereberélnének

Első foglalkozás: 2007. február 1. csütörtök 17 óra

Helye: Katona József Művelődési Központ

Kérjük, hozza el gyűjteménye néhány darabját!

A Magyar Kultúra Napján, január 22-én 17 órakor a gyomaendrődi Katona József Művelődési Központban kiállítás nyílt **B. Molnár Zsuzsa** helyi fiatal alkotó munkáiból.

A kiállítást megnyitotta Megyeriné Csapó Ildikó kulturális menedzser. Műsorral közreműködött a Tűzmenedék együttes. A kiállítást február 2-ig lehetett megtekinteni.

MEGHÍVÓ

2007. február 24-én 15 órakor
„Márton Gábor irodalmi és helytörténeti munkássága”
című bemutató lesz

a Rózsahegyi Könyvtárban. (Gyomaendrőd, Blaha út 19.)
A rendezvényen megismerhetik a szerző megjelent és nem publikált műveit.

Ízelítőt nyújt az alkotó az „Élők és holtak vallomásai” című, hamarosan megjelenő írásából.

A rendezvényre minden érdeklődőt szeretettel várunk.

In memoriam

Szülföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér ize, lepergő könnyű sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

RÓFUSZ GYULA ZOLTÁN

(1933. szeptember 4. – 2006. december 29.)

Rófusz Gyula fiatalkori képe, feleségével

Mohács után 200 évig tartott a török megszállás Magyarországon. Azok kiűzése után nagyon megritkult a magyarság száma. Megkezdődött a lakosság pótlása, idegenek betelepítése. Valószínű, ezek közt voltak Rófuszék ősei is, akik Mezőtúron telepedtek le. Szorgalmas, élelmes magyarokká lettek a valószínű német földről származó ősök. Egyikük feleségül választotta Sípos Mária endrődi leányt. Házasságukból született a mi Rófusz Gyulánk...

A születésétől kezdve igen fejlett, egészséges gyermeket „csodagyereknek” látták a rokonok. A szülei munkájában korát meghazudtolva vett részt a paraszti munkában. Többek között az 1938. évi országzászló létesítésében is. A csejti tanítóval jó kapcsolatot alakítottak ki a szülők, mivel 6 éven át tanította, nevelte fiukat, Gyulát az ottani iskolában.

A 30-as évek végén a visszakapott felvidékre, Rákóczi városába, Kassára elment a jól szervezett leventecsoporttal az apa öccse, Rófusz Mihály, aki tudósítást közölt a sajtóban az útról. Egyébként Mihály jó tollú író, tehetséges festő is. Versekkel is próbálkozott. Közbejött a II. világháború. A csejti tanítót és több kiváló leventéjét, köztük Rófusz Mihályt is harctérre vitték. Közülük nyolcnak a neve a második világháborús emlékművön olvasható. Közben a tanyai iskola tanítója is behívót kapott.

Lesniczki István helyére engem neveztek ki, mint fiatal tanítót. Zoltán már ekkor végezte a nyolcadik osztályt (az osztatlan iskola 80 tanulóval működött). Gyakrabban igénybe vettem Gyula segítségét mint „vigyázó”-t. Jó természetű szász származék volt a fiú, értelmes, talpraesett, megbízható.

Iskola elhagyása után az akkor szokásos módon szüleinek segédkezett a gazdaságban, a tanyai otthonban. Gépkocsivezetői vizsgát tett és a megalakult jó nevű Endrődi Cipész

Szövetkezet, az ENCI gépkocsivezetője lett.

Közben sportkedveltté vált, az endrődi futballcsapat sztárja lett, és egykori tanítója csapatában játszhatott. Az ENCI vezetőjének a jobb keze lett. Házasságra lépett Kurilla Jolán nevű leánykával, aki már későbbi időkben tanítványom volt, annak idején. Egy gyermekük született: Zoltán, akit együtt nevelt szeretetben feleségével. Az anya, a feleség 2005. év elején meghalt. Fiuk közben felnőtté válva önálló vállalkozóvá lett, megházasodott, 3 gyermeke van, ezekben még a nagyapa boldogan gyönyörködött.

A híres futballistán is eljárt az idő, munkáját is a nyugdíjas élet váltotta fel. 2006. december 29-én, 73 évesen meghalt, csendben elaludt. A köztisztelőben álló endrődi embert nagy tömeg kísérte utolsó útjára.

Temetői búcsúztatóját Tóth Mihály, az endrődi kántor szép stílusú verseléssel fejezte ki, az alábbiakban:

Nézd ember, az élet egy múltó pillanat,
Ma még nevelsz, s holnap megássák sírodat.
Vársz a boldogságra, amelyben úgy remélsz,
Ma erődben bízol, holnapra már nem élsz.

Hetvenhárom év volt a földi életem,
Két özvegy év terhét váratlan letettem.
Mindent itt kell hagyni, mi szép volt számomra,
A szeretteimet gyászra és bánatra.

A test már porrá lett, a lélek búcsúzik,
Egy-egy hó imában újra találkozik.
Hallgassátok meg a lélek búcsúzását,
Istennek ajánlja szeretett családját.

Zoltán fiam, Magdolna párod, búcsúzom,
Néktek az élet még, sok örömet hozzon.
Apai lélekkel megáldlak titeket,
Legyen veletek a jóság és szeretet.

Zoli, Tamás, Roli, kedves unokáim,
Járjatok békével az élet útjain.
Éljetek a szülők sok-sok örömeire,
Ez éltem reménye, legyen ez a bére.

Zoltán keresztfiam, pároddal, családdal,
Elköszönök íme, egy „Isten hozzád”-dal.
Komaasszony és a családtól is válok,
Mindannyiótokra szeretve gondolok.

Keresztkomák, s család, hozzátok szól szavam,
Mielőtt megásott sírba visz az utam.
Hunya család, tőletek is elbúcsúzom,
Áldjon s védelmezzon jóságos Jézusom.

Unokatestvérek s családtól is válok,
A jóságotokért köszönetet mondok.
Az én halálom most gyászt hozott reátok,
Legyen életetek Istenüinktől áldott.

Összes rokonaim s kedves Balogh család,
Néktek szól ez órán búcsú, „Isten hozzád”!
Összes jó szomszédok, szeretett barátok,
A megjelentektől búcsúzva elválok.

Adj a csendes sírba örök nyugtot nekem,
Istenem vigasztald, akiket szerettem.
Gondolj irgalommal távozó hívedre,
Fogadd be a lelkem magadhoz a mennybe.
Amen.

Írta: Márton Gábor

A TÉLI ÜNNEPKÖR SZOKÁSAI AZ ENDRŐDI TÁJHÁZBAN

Múzeumunk az idén is felelevenítette településünk régi népszokásait. 2007. január 6-án, Vízkereszt napján újra felcsendültek az endrődi betlehemes és háromkirályjárás ismert dallamai. A szép számú nézőközönség meghatódva fogadta az okányi gyerekek betlehemes játékát és a hunyai gyerekek háromkirályjárását. A télüző népszokások közül láthattuk a „feketevasárnapi köszöntőt” három ügyes kislány Hunya Réka, Lakatos Nóri és Szonda Lili tolmácsolásában. A házszentelést Dr. Dénes Zoltán újrírázi plébános végezte.

Az OMart könyvesbolt és Kulturális Műhely által meghirdetett „A tél szépségei” rajzpályázat díjazottjai:

Óvodás korcsoport

I. helyezettek: Ladányi Sára és Pelyva Alexandra

II. helyezettek: Kiss Vivien és Harnos Timea

III. helyezettek: Bene Boglárka, Kereki László és Szerető Brigitta

IV. helyezettek : Deli Boglárka, Czesznak Timea és Varga Petra

Alsótagozat

1-2. osztály: Különdijas: Deli Csenge

3-4.osztály: I. helyezett: Gyurcsán Nikolett

III. helyezettek : Klein Péter és Timár Tamara

Felsőtagozat

5-6. osztály: Különdijasok: Liszkai Mária és Timár Noémi

I. helyezettek : Szöllősi Tünde, Magyar Amelita és Rácz Dóra

II. helyezettek : Geszti Brigitta és Gonda Éva

III. helyezettek : Bíró Emese, Fekécs Angyalka és Szabó Zoltán

Középköls: Különdijas: Szabó Anikó

Gratulálunk minden kedves pályázónak! Külön köszönjük Szentpéteri Boldizsárné felkészítő tanár munkáját!

A kiállítás befejeződött, a rajzok elvihetők!!

OMart

Az OMart Könyvesbolt és Kulturális Műhely rendezésében **UHRIN PÁL népi festő** kiállítását megnyitó műsoros délutánt tartottak az OMart Könyvesboltban január 27-én.

A festővel **Szonda István néprajzkutató** beszélgetett.
A műsor vendégei **Vaszko Ildikó** és **Kiss Imre** voltak.

Katolikus oldal

FEBRUÁRI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor, és 17 órakor. Hétköznapokon reggel fél 8-kor.
Szombat esténként 5-kor litánia. Nagyböjten péntekenként 5-kor,
vasárnap fél 5-kor keresztút.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

február 11-én és 25-én vasárnap fél 12-kor.

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.

Kedden, csütörtökön, pénteken és szombaton este 5-kor.
A szombat esti előesti mise vasárnapi mise. Nagyböjt péntekjein fél
5-kor keresztút.

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap 17 órakor,
hétfőn reggel 8-kor.

Szombaton 17 órakor vasárnapi előesti mise.
Nagyböjt péntekjein fél 5-kor keresztút.

FEBRUÁRI ÜNNEPEK

2. péntek:	Gyertyaszentelő Boldogasszony
3. szombat:	Szent Balázs püspök, vértanú
4. vasárnap:	Évközi 5. vasárnap
5. hétfő:	Szent Ágota szűz, vértanú
6. kedd:	Miki Szent Pál és társai vértanúk
8. csütörtök:	Emiliáni Szent Jeromos
10. szombat:	Szent Skolasztika szűz
11. vasárnap:	Évközi 6. vasárnap
14. szerda:	Szent Cirill szerzetes és Szent Metód püspök
17. szombat:	A Szervita rend hét szent alapítója
18. vasárnap:	Évközi 7. vasárnap
21. szerda:	Hamvazószerda
22. csütörtök:	Szent Péter apostol székfoglalása
24. szombat:	Szent Mátyás apostol
25. vasárnap:	Nagyböjt 1. vasárnapja

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

ŐSZENTSÉGE XVI. BENEDEK PÁPA ÜZENETE A BETEGEK XV. VILÁGNAPJÁRA

Kedves Testvéreim!

2007. február 11-én, amikor az Egyház ünnepi liturgiával emlékezik meg a lourdes-i Szűzanyáról, a koreai Szöulban rendezik meg a betegek XV. világnapjának központi eseményeit. Összejöveletek, konferenciák, liturgikus alkalmak, pasztorális találkozók lesznek, amelyeken részt vesznek a koreai egyház képviselői, egészségügyi dolgozók, betegek és családtagjaik. Az Egyház a szenvedőkre tekint, és felhívja a figyelmet a gyógyíthatatlan betegekre, akik között a betegség végső fázisában sokan közel vannak a halálhoz. Ők minden kontinensen jelen vannak, főleg azokon a helyeken, ahol a szegénység és más nehézségek nyomort és óriási fájdalmakat okoznak. E szenvedések tudatában lélekben jelen lesznek a betegek világnapján, és csatlakozom azokhoz, akik összegyűlnek, hogy beszéljenek arról a sebről, amit világunkban a gyógyíthatatlan betegségek jelentenek, és biztatják a keresztény közösségeket, melyek tanúságot tesznek az Úr gyöngédségéről és irgalmáról.

A betegség elkerülhetetlenül magával hozza a krízis pillanatát is, és arra hív minket, hogy áttekintsük saját helyzetünket. Az orvostudomány fejlődése sok esetben felkínálja a szükséges eszközöket, hogy szembe tudjunk nézni ezzel a kihívással, amennyire fizikailag lehetséges. Az emberi életnek belső korlátai vannak, és előbb vagy utóbb halállal fejeződik be. Minden ember erre a tapasztalatra hivatott, és fel kell rá készülnie. A tudomány fejlődése ellenére nem találtak még gyógymódot minden betegségre, így a kórházakban, a betegotthonokban vagy odahaza számtalan gyógyíthatatlan testvérünk szenved az egész világon, akik sok esetben már a végső stádiumban vannak. Ezenkívül több millióan élnek egészségtelen körülmények között, és gyakran

a legalapvetőbb orvosi ellátást sem kapják meg. Ennek eredményeképpen a „gyógyíthatatlannak” tekintett emberek száma jelentősen megnövekedett.

Az Egyház szeretné segíteni a gyógyíthatatlan és haldokló betegeket, és szorgalmazza azt a méltányos szociálpolitikát, amely elősegítheti számos betegség okának megszüntetését, és sürgeti azok jobb ellátását, akik közel vannak a halálhoz, és akik nem számíthatnak semmilyen gyógykezelésre. Olyan politikai lépések előmozdítására van szükség, amelyek megteremtik a megfelelő körülményeket a gyógyíthatatlan betegségek elviseléséhez és a halállal való méltó szembenézéshez. Ezzel kapcsolatban még egyszer alá kell húznunk: több olyan központot kell létrehozni, ahol fájdalomcsillapító kezeléseket és teljes egészségügyi ellátást nyújtanak, megadva a betegeknek a szükséges emberi segítséget és lelki vezetést. E jog minden embert megillet, és mindannyian el kell köteleznünk magunkat ennek védelmére.

Szeretném bátorítani mindazok törekvését, akik nap mint nap igyekeznek biztosítani, hogy a gyógyíthatatlan és végső stádiumban lévő betegek és családtagjaik megfelelő és szeretetteljes segítséget kapjanak. Az irgalmas szamaritánus példáját követve az Egyház mindig különös figyelmet tanúsított a betegek iránt. Tagjain és intézményein keresztül továbbra is a szenvedők és a haldoklók mellett áll, és igyekszik megőrizni méltóságukat az emberi lét e jelentős pillanataiban. Sokan – egészségügyi dolgozók, lelkipásztori tevékenységgel foglalkozók, önkéntesek és intézmények világszerte – fáradhatatlanul szolgálják a betegeket kórházakban, olyan helyeken, ahol fájdalomcsillapító kezeléseket nyújtanak, városok utcáin, házi gondozás formájában

vagy plébániákon.

Most hozzátok fordulok kedves testvéreim, akik gyógyíthatatlan betegségben szenvedtek, vagy a betegség végső stádiumában vagytok. Arra biztatlak benneteket, hogy szemléljétek a keresztet feszített Krisztus szenvedéseit, és vele egyesülve forduljatok az Atyához teljes bizalommal, tudva, hogy az egész élet, s a tiétek különösen az Ő kezében van. Legyetek tudatában, hogy szenvedésetek Krisztus szenvedésével egyesülve termékeny lesz az Egyház és a világ javára. Kérem az Urat, hogy erősítse meg szeretetében vetett hiteteket, főleg mostani megpróbáltatásaitokban. Bárhol is vagytok, remélem, mindig megtaláljátok a kellő bátorítást és lelki erőt ahhoz, hogy tápláljátok hiteteket és közelebb kerüljétek az élet Atyájához. Az Egyház szeretne segíteni nektek és mellettetek akar lenni papja in és lelkipásztori munkatársain keresztül, támogatni benneteket a szükség idején, és jelenvalóvá tenni a szenvedőknek Krisztus szerető irgalmát.

Végül kérem az egyházi közösségeket az egész világon, főleg azokat, amelyek a betegek szolgálatának szentelik magukat, hogy Máriának, a Betegek Gyógyítójának (Salus Infirmorum) segítségével továbbra is tegyenek tanúságot Istennek, a mi Atyánknak szerető gondoskodásáról. Imádkozom azért, hogy a boldogságos Szűz, a mi Édesanyánk vigasztalja a betegeket és adjon erőt azoknak, akik „irgalmas szamaritánusként” a szenvedők testi és lelki sebeinek gyógyítására szentelték életüket. Gondolatban és imáiban veletek vagyok, és az Úrban rejlő erő és béke jeleként adom rátok szívből jövő apostoli áldásomat.

Vatikán, 2006. december 8.

XVI. BENEDEK PÁPA

HAMVAZÓSZERDA - KEZDŐDIK A NAGYBŐJT

Az idei esztendőben február 21-re esik hamvazószerda, a húsvétot megelőző negyven napos nagyböjt első napja. Hamvazószerda az őskeresztény hagyományból merít: a hívők a vezeklés részeként hamut szórtak a fejükre.

E negyven nap a keresztények számára bűnbánati időszak, amely alkalmat ad a lemondásra, a hitben való elmélyülésre és kiengesztelődésre, hogy méltóképpen felkészülhessenek Jézus Krisztus feltámadásának, a húsvétjának a megünneplésére. Hamvazószerda az őskeresztény hagyományból merít: a hívők a vezeklés részeként hamut szórtak a fejükre. Még ma is őrzik ennek emlékét: az előző évben megszentelt és elégetett barka hamujából a pap hamvazószerdán (és nagyböjt első vasárnapján) keresztet rajzol a hívek homlokára, miközben ezt mondja: „Emlékezzél, ember, hogy por vagy és porrá leszel!” A hamu egyszerű jelképezi az elmúlást és a megtisztulást.

A VII. században alakult ki a mai gyakorlat, hogy a nagyböjt kezdetét a böjti időszakra eső első vasárnap előtti szerdára tették, így hamvazószerdától húsvét vasárnapig nem negyven, hanem negyvenhat nap telik el, ugyanis a közbe eső hat vasárnap nem böjti nap.

Miért éppen negyven napig tart a nagyböjt? A Szentírásban számos esemény kapcsolódik

a negyvenes számhoz. Jézus Krisztus nyilvános működésének megkezdése előtt negyven napot töltött a pusztában. Negyven napig tartott a vízözön, negyven évig vándorolt a pusztában a zsidó nép, Mózes negyven napig tartózkodott a Sínai hegyen és Jónás próféta negyven napos böjtot hirdetett Ninivében.

A böjt vallásos gyakorlata a bűnbánat, a megtisztulás, az áldozat és a könyörgés kifejeződését szolgálja, jelzi az ember Isten iránt tanúsított szeretetét és az érte való áldozatvállalását. Nagyböjtben a keresztények különös figyelmet fordítanak a szegények megsegítésére is.

Hamvazószerdát másként böjtfogó szerdának, szárazszerdának vagy aszalószerdának is nevezik. A II. Vatikáni Zsinat óta hamvazó-

Krisztus arc az endrődi templom előtti keresztről. Az arcot restaurálta az 1970-es években Till Aran szobrászművész. A test sajnos már szétmállott.

nevezett nagyböjt tehát hamvazószerdán kezdődik és nagyszombat délig tart. Az egyház tanítása szerint azonban pusztán a testi böjt nem elég, az önmegtartóztatást más tekintetben is gyakorolni kell.

A néphit szerint, aki hamvazódik, annak nem fog fájni a feje. Előfordult, hogy a templomból hazatérők összedörzsölték homlokukat az otthon maradtakkal, hogy a fejfájás azokat is elkerülje.

„Jézusomnak Szívén megnyugodni jó.”

†Dr. Balogh Imre

c. esperes, ny. plébános, gyémántmíves áldozópap életének 94. papságának 68. évében 2007. január 10-én hosszú, türelemmel viselt szenvedés után, szentségekkel megerősítve, hazaérkezett az örökkévalóságba.

1913. november 4-én született Csorváson. Teológiai tanulmányait Szegeden végezte, ahol 1939. április 30-án pappá szentelték.

Állomáshelyei:

segédlelkész Békéscsabán, Báránodon, Orosházán. Lelkész: Gyopárhalma-Szentetornyan, és Komádiban. Plébánoshelyettes, majd plébános Debrecenben és Gyomán. 1978-ban történt nyugdíjazása után visszatért Debrecenbe és itt élt haláláig. Lelki üdvéért az engesztelő szentmisét a csorvási templomban 2007. január 19-én 10 órakor mutatták be, majd ezt követően kísérték utolsó nyughelyére, a csorvási temetőbe.

MEGHÍVÓ

Február 17-én este 6-kor az endrődi Szent Imre Egyházközség jótékonyági farsangi vacsorát tart a Közösségi Házban. Mindenki szeretettel várunk. Jegyek tavalyi áron kaphatók a plébánián. Kérjük, hogy tombolatárgyakkal járuljunk hozzá a jótékonyági vacsora jó hangulatához és sikeréhez.

RENDELKEZŐ NYILATKOZAT A BEFIZETETT ADÓ EGY SZÁZALÉKÁRÓL

A kedvezményezett technikai száma:

0011

A kedvezményezett neve:

Magyar Katolikus Egyház

Tudnivalók:

Ezt a nyilatkozatot tegye egy olyan postai, szabvány méretű borítékba, amely a lap méretét csak annyiban haladja meg, hogy abban a lap elhelyezhető legyen.

Fontos!

Ahhoz, hogy rendelkezése teljesíthető legyen, kérjük, hogy a borítékban az Ön nevét, lakcímét és adóazonosító jelét pontosan tüntesse fel!

KARITÁSZ RAJZ- ÉS FOTÓPÁLYÁZAT

A Katolikus Karitás és a felsorolt Egyházmegyei Karitás szervezetek Szent Erzsébet évében az alábbi rajz- és fotópályázatot hirdetik meg:

A pályázat témái:

- Szent Erzsébet ülete és mondánivalója a mai ember számára
- „Amint egynek a legkisebbek közül tetteitek” – hogyan segíthetünk ma egymásnak?
- Gyermeknek is segítenek – a kicsinyek szeretete a rászoruló, felelős, családon belül vagy kívül

Elfogadott méretek és technikák:

1. Rajz: A4 méret tiszteletes technikával
2. Foto: • hagyományos foto esetén kérjük, beleadni a negatívot és a foto egy 9x13 cm-es kidolgozást is
• digitális foto emailen, vagy cd-n postai úton leadható, minimális méret: 2500 x 1800 pixel

Korcsoportok:

- A 6-9 éves korig
- B 10-14 éves korig
- C 15-18 éves korig
- D felnőttek (18 éves kortól)

Egy pályázó több pályaművel is pályázhat!

Az előminősítésen a rajzok és a fotók közül is, korcsoportonként a 3-3 legjobb helyezést elért pályamű kerül országos szintre. Az országos eredményhirdetés 2007. május 26-án, Szent Erzsébet boldogga avatásának évfordulóján történik.

Díjazás:

Az országos szintre:

- az A-B kategória első 3-3 helyezetteje, továbbá a C kategória második, és harmadik helyezetteje részére egy hét nyaralás Miskolcopolcon, a Szent Erzsébet Karitás Központ udulójában 2007. nyáron
- a C-D kategória első helyezetteik számára Wartburgi zárindoklat Szent Erzsébet nyomában
- továbbá a nem helyezett pályaművel, belülről készült pótlókat, játékokat és egyéb ajándékokat is kisorsolunk.

További információk a Katolikus Karitás országos központ 1 372-0910-es budapesti telefonszámán vagy a www.karitasz.hu honlapon.

A pályaműveket a választott téma és a korcsoport megjelölésével 2007. február 21-ig kérjük postai úton benyújtani a blohely szerinti Karitás Szervezethez az alábbiak közül, ahol az előminősítés történik:

- Alló Caritas Hungarica Alapítvány - Egyházmegyei Karitás, 8000 Szekesfehervar, Kossuth út 28/A, allos@caritasz.hu
- Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyei Karitás, 4100 Nyíregyháza, Kossuth tér 10, nyireg@karitasz.hu
- Fegyverhalmi Karitás Központ, 1067 Budapest, Hunyadi tér 32, nyireg@karitasz.hu
- Esztergom-Budapesti Fegyverhalmi Egyházmegyei Karitás, 1067 Budapest, Hunyadi tér 32, nyireg@karitasz.hu
- Hajdúdorogi Egyházmegyei Karitás, 4100 Nyíregyháza, Bethlen G. u. 5, nyireg@karitasz.hu
- Fegyverhalmi Karitás, 4100 Nyíregyháza, Bethlen G. u. 5, nyireg@karitasz.hu
- Kaposvári Egyházmegyei Karitás, 6900 Bacsócskány, Kölcsey u. 79/a, nyireg@karitasz.hu
- Miskolc-Egyházmegyei Karitás, Miskolc, Apolló utca, 3500 Éger, nyireg@karitasz.hu
- Pécsi Egyházmegyei Karitás Szervezete, 9000 Pécs, Pázmány utca 1/a, nyireg@karitasz.hu
- Pecs-Egyházmegyei Katolikus Caritas, 7601 Pécs, János Bányász utca 4, nyireg@karitasz.hu
- Szeged-Csanádi Egyházmegyei Karitás, 6700 Szeged, Jókai utca, nyireg@karitasz.hu
- Szombathelyi Egyházmegyei Karitás, 9700 Szombathely, József János u. 2/a, nyireg@karitasz.hu
- Váci Egyházmegyei Karitás, 2600 Vác, Pf. 419, nyireg@karitasz.hu
- Veszprém-Egyházmegyei Karitás, 8201 Veszprém, Pf. 109, nyireg@karitasz.hu

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczy Géza

Szent Mátyás apostol

[február 24.]

Mátyás (Mathias) héber szó, ami annyit tesz: „az Úrtól ajándékozott”, vagy az „Úr ajándéka”, vagy „alázatos”, vagy „kicsiny”. Mert az Úr ajándékozta, amikor a világból kiválasztotta, és hetvenkét tanítványa közé sorolta. Az Úrnak volt ajándéka, amikor kiérdevelte, hogy sorshúzás útján bejusson az apostolok sorába. Kicsiny volt, mivel az igaz alázatosságot mindig megtartotta. Az alázatosságnak pedig Ambrus szerint három fajtája van: az első a lesújtottságé, ami valakit megalázzhat; a második a vizsgálódásé,

ami az önvizsgálatból ered; a harmadik az áhítatosságé, ami a Teremtő ismeretéből fakad. Az első megvolt benne a vértanúság elcszenvedésével, a második önmaga megvetésével, a harmadik Isten fenségének szemlélésével.

A jeruzsálemi kicsiny közösség Jézus feltámadása után, még pünkösd előtt Júdás helyett egy másik apostolt akart választani egyfajta istenítélettel (ApCsel 1,15-26). Lukács ránk hagyományozta Péter beszédét, melyben így érvelt: „Kell tehát, hogy azok közül, akik mindig velünk tartottak, amikor a mi Urunk, Jézus közöttünk járt, kezdve János keresztségétől egészen mennybevétele napjáig, valaki velünk együtt tanúskodjék feltámadásáról”. Két jelöltet állítottak, akik megfeleltek ennek a feltételnek: Barnabást és Mátyást. A sors Mátyásra esett, és őt sorolták az apostolok közé.

Mátyás további sorsa ismeretlen előttünk. Az apokrif András és Mátyás cselekedetei állítása szerint a missziós területek elosztása alkalmával „az emberevők országa” jutott neki. Ott Mátyást megvakították, s börtönbe vetették, de Isten visszaadta látását és András csodálatos módon kiszabadította. A vértanúhalált állítólag lefejezés útján szenvedte el. Emiatt bárdal szokták ábrázolni, és a keresztény mészárosok és ácsok őt választották védőszentjükül.

Ereklyéit Iona császárné a 4. században Trierbe vitette. Még ma is tiszteltetben részesítik ott a Szent Mátyás apátság bazilikájában. A tizenkettedik apostol, Mátyás sírja őrszékének dicsőségét azonban magának igényli a római S. Maria Maggiore-bazilika és a padovai S. Giustina is. Rómában a 11. századtól február 24-én ünnepelték Mátyást, mert a Jeromos-féle martirologium ezen a napon emlékezik meg róla. Mivel ez a böjti időbe esik, 1969-ben áttették május 14-re.

Szent Mátyásról az említett forrásokon kívül csak a legenda rajzol eleven képet. Ott olvassuk:

Amikor Júdea szerte prédikált, a vakokat látókká, a lep-rásokat tisztává tette és kiűzte az ördögöket; a bálnaknak visszaadta a járásukat, a süketeknek a hallásukat, a holtaknak az életüket. Amikor sok csodájáért bevádolták, ezt mondta a főpapnak: „A gaztettekről, amelyekkel vádoltok, nem sokat tudok mondani, mert kereszténynek lenni nem gaztett, hanem a legnagyobb dicsőség!” Ketten tanúskodtak hamisan ellene, és megkövezésre ítélték. Csak azt kérte, hogy a köveket temessék el vele együtt. Kitárt karokkal adta vissza lelkét az égnek: Mátyás, aki a törvény alapos ismerője, tiszta szívé, bölcs szellemű, a Szentírás kifejtésében éles elméjű, a tanácsadásban megfontolt, az igehirdetésben bátor volt, ily módon egyesült Urával.

Egy másik legendában azonban az olvasható, hogy amikor Mátyás Macedóniába érkezett, és Krisztus hitét prédikálta,

vakúságot okozó mérgezett italt adtak neki, amit ő Krisztus nevében kiivott anélkül, hogy a legcsekélyebb bántódása esett volna, s mivel ez az ital már több mint kétszázötven embert fosztott meg a szeme világától, ő kézzátétellel mind-egyiknek visszaadta a látását. Az ördög azonban csecsemő képében jelent előttük, s rábeszélte őket, hogy öljk meg Mátyást, aki kiüresíti vallásukat. De őt, bár ott állt közöttük, hiába keresték, három napig sem találták meg. A harmadik napon azonban, feltűnően előttük, így szólt: „En vagyok.” Mire kezét hátrakötötték, nyakába kötelet vetettek, kegyetlenül megkínózták, s így zárták tömlöcbe. Ott az ördögök megjelenésénél, fogukat vicsgorgatták rá, de nem tudták megközelíteni, az Úr pedig nagy fényességben hozzá jöve, felemelte őt a földről, s bilincseit feloldván, őt magát megerősítve kitárta a tömlőc ajtaját. Ő pedig kiszabadulván hirdette az Úr igéjét, s mikor néhány megátalkodott ellene szegült, azt mondta nekik: „En mondom nektek, hogy élve kerültök a pokolra.” Majd megnyílt a föld és elnyelte őket, a többiek pedig Istenhez tértek.

Szent Mátyás apostolról (részlet)

Hetven-két Tanítvány Christus seregébe,
Vala igaz Hitben, és szép egyességbe:
Az élő Istennek ő nagy kegyelmébe,
Mint drága Olaj-fák, az jó Új-törvénybe.

Kik-közül Szent Mátyás el-ki-választaték,
Mivel gonosz Júdás Christustól távozék:
Az Apostolságra helyébe téteték,
Az tizen-kettdik szám fel-ékesedék.

[...]

Onnét Szent Mátyás-is az Apostolságnak,
Hogy eleget-tenne nagy hivatallyának:
El-méne földére a' pogányságnak,
Igéjét hirdeté a' Christus Jesusnak.

Mátyás napjához országszerte inkább csak időjárási regulák fűződnek. Mátyás ront, ha talál (= megolvastja, megtöri a jeget), ha nem talál, csinál (= ha már nem talál jeget, akkor faggyal köszönt be).

Mátyás apostol vértanúságának eszköze és így ikonográfiai jelvénye a szekerce. A nép képzelete a szent ünnepe és a közeledő tavasz között kapcsolatot teremtett: mintegy az apostol szekeréje töri meg a tél hatalmát. Így tartja Apát-falva népe is. Csikszentmártonban az a tréfás liedelem járja, ha nem indul meg a jégzajlás, akkor Mátyás a jégtörő csákányát pár hétre még éleztetni adta. Dugonics András jeles mondásai között olvassuk: Tapogatva jár, mint Mátyás után a róka a jégen.

Tamási Áron: Jégtörő Mátyás (részlet)

Mátyás pedig, szépen felöltözve, az asztal mellett ült, és nagy odabúvással egy kalendáriumot nézegetett.

Jó darabig csend volt, majd Mátyás felemelte a fejét, és azt mondta az öregnek:

– Pontosan három hét múlva fogjuk keresztvíz alá bocsátani.

– S mért akarsz három hétig várni?

– Azért, mert akkor van Jégtörő Mátyás.

– Hát őt is Mátyásnak keresztelitek?

– Annak, s mégpedig jégtörőnek.

Mózi bácsi elgondolkozott, majd lassan így szólt:

– Kemény foglalkozás.

Ahogy ezt kimondta, abban a percben, ott Márta mellett az ágyban, bögni kezdett egy csecsemő, mintha máris torné a jeget. Most már találgatás nélkül és kérdés nélkül is tudtam, hogy miféle dolog történt ebben a házban.

EMBERKÖZELBEN AZ OLVASÓ

Egy férfi három gyerekkel - beszélgetés Tímár Istvánnal

Egy év telt el Szilvia halála óta. Tímár István egyedül maradt három gyermekkel. A legnagyobb, Eszti Szilvia előző házasságából született. Sajnos az édesapja, azaz Szilvia előző férje meghalt. Azóta István ezt az árva kislányt saját gyermekeként neveli. És neveli közös gyermeküket, Kristófot, aki már két éves elmúlt, és a 11 hónapos Balázkát, akit édesanyja már nem láthatott meg.

Kedves István! Szeretném megkérdezni, az elmúlt egy évben hogy alakult a család sorsa? Tudom, hogy nagyon nehéz volt az elindulás, és azóta sem könnyű. Olvasóink kíváncsiak arra, hogy él azóta a család, hogy sikerül megoldani az élet mindennapos problémáit.

Igyekszünk helyt állni minden vonatkozásban. Nagyon sokat segítettek a Városi Gondozási Központ munkatársai, különösen is Sztankóné Kriszti nap mint nap jár hozzánk és sokat segít Balázs nevelésében és a háztartásban, illetve Varjúné Marika, aki vele párhuzamosan ill. felváltva jön hozzánk. A Városi Gondozási Központ segít Eszternek az iskolába szállításában. Reggelente az ő autójuk jön, délután pedig már én megyek érte. Hetente egy-két alkalommal járok Békéscsabára Eszterrel gyógytornára, és egy alkalommal zeneiskolába. Összességében talán sikerült egy napirendet kialakítani, rendszerességet teremteni az életünkben. Nem volt könnyű. Remélhetőleg mindent sikerült úgy megoldanunk, ahogy azt kell, és szeretnénk volna.

Balázs most már 11 hónapos elmúlt, lassan egyéves lesz. Azt hiszem, jól fejlődik, bár Kristóffal összehasonlítva visszamaradottabb, hiszen koraszülött volt, de egyébként egy nagyon életvidám kisrác. Sírni csak akkor szokott, ha valamilyen problémája adódik, vagy éhes. Kristóf is tüneményes, vele elkezdtek a bölcsődét, de betegségek merültek fel, és most szüneteltetjük. Tavasszal, ha jobb idő lesz, és kevesebb betegséget lehet hazahozni, ismét megpróbáljuk. Nehéz volt megszoknia, de most már megszerette, és hiányolja. Eszter pedig kiválóan tanul, és tanulmányi eredményei nem tükrözi azt, amit első ránézésre esetlegesen látni és feltételezni lehetne róla.

Hogy alakul egy átlag hétköznap?

Hétköznap? Kezdődik olyan fél 6 magasságában, amikor Balázs fölébred. Ő akkor eszik, és aztán ébrednek a többiek. Eszter is felkel, tisztálkodás, öltöztetés, majd reggeli, és viszik az iskolába. Majd egy részemről idézőjelben keilemes tevékenység,

a romeltakarítás következik, takarítás. Majd 9 óra körül érkezik Kriszti, és mi Kristóffal útra kelünk, és elvégezzük a bevásárlást és a hivatalos ügyek intézését. Ezalatt Balázzsal Kriszti tartózkodik itthon. Majd 11 óra körül távozik, és lassan várjuk az ebédet, mert hétköznap nem főzök. Ebéd után, ha sikerül, alvász Kristóf számára. Ha hétfő és péntek van, akkor egy nyugodtabb délután következik, ha keddi és csütörtök, az foglalt, mert akkor jöttek a békéscsabai utak, szerdán pedig zeneiskola. Este 5 óra körül következik nálunk a fölkészülés a lefekvésre. Sorozatos etetések, fürdetések altatások. Így is 9 óra, mire mindhárom ágyban vannak, és aludni térnek. Ezután rövid pihenés, és kezdődik előlről minden.

Hát így telnek a hétköznapok.

Úgy látom, elég mozgalmasak a napok, nem sok üresjárat van. Hogy lehet ezt bírni energiával?

Ez a dolgom. De nem könnyű. Szüleim is nagyon sokat segítenek. Ők vigyáznak a két fiúra, amikor Eszterrel nem vagyok itthon. Nehéz. De elég egy mosoly bármely gyermek részéről is, és a fáradtság elillan.

És mi van a munkahelyen?

GYED-en vagyok.

Mi ad erőt ahhoz, hogy ezt a nem mindennapi megpróbáltatást és feladatokat meg tudja oldani?

A gyerekek. Csakis a gyermekek. Nekik fel kell nőni. Nem lesz könnyű, nem lesz egyszerű. Rövid idő adatott nekünk Szilviával sajnos. Így terveztük... ezt véghez kell vinnem, kötelez az ő emléke is, hogy ezt végigcsináljam... bocsánat.. (István könnyeivel küszködik)

Tudom, ez az elmúlt egy év nem volt könnyű, sőt nehéz és fájdalmas volt. Mégis, arra szeretném a beszélgetést irányítani, hogy voltak és vannak szép és felemelő percek, melyeket meg lehetne osztani másokkal is.

Nagyon sok! A legegyszerűbb pillanatok is sajátosak. Igazán nagy dolgok nem történnek. A sima, egyszerű hétköznapok sokat jelentenek számunkra. Amikor együtt vagyunk, amikor jót játszunk és nevetünk – ezek számunkra a felemelő szép percek.

A kimagasló, eget rengető események és örömeink manapság elkerülnek az átlagembert. Az élet legkeservesebb és legnehezebb perceiben is meg lehet találni azt az örömet és apró ajándékokat, melyeket a Jó Isten készít számunkra. Ez is egy művészet, hogy az ember megtalálja az életben ezeket a pontokat. Akármilyen megpróbáltatásokon is megyünk keresztül, mindig van valamilyen láthatatlan segítő kéz, erő, ami fölemel bennünket és erőt ad, hogy ezeket a szakadékokat át tudjuk lépni. Akkor talán nem is vesszük észre, csak amikor visszafelé tekintünk, akkor látjuk, mit hagytunk magunk mögött.

Nagyon-nagyon nehéz volt elfogadni azt, ami történt. Nagyon sokáig nem tudtam, mit mondjak a gyerekeknek. Eszter már felfogta valamilyen formában, hogy az Úr kell, hogy létezzen, és hogy anyja az Úrnál van...

A hit ad erőt ahhoz, hogy ezeket a megpróbáltatásokat nemcsak hogy el tudjuk viselni, hanem hogy el is tudjuk fogadni. Erőt az a tudat, hogy Szilvi élete nem szűnt meg, csak átalakult, egy másik létdimenzióba került. A szeretet és az imádság az az erő, ami összeköti a földi világot az égi világgal, az embert az Isten világával, az itt lakókat az odaát lakókkal.

Számomra nagyon szívbememelő volt, amikor tavaly Eszterke a szeretetről énekelt az iskola színpadán, édesanyja, Szilvi pedig gitározott. Amikor néhány hét múlva bekövetkezett Szilvi halála, úgy éreztem, hogy ez volt a végrendelete: az isteni szeretet, amelyről énekelték.

Igen. Számára fontos volt ez a szeretet, mert mindig segíteni akart másokon.

Talán ezzel lehetne zárni a beszélgetést is. Együttal adóztunk Szilvia emlékének, halálának egyéves évfordulóján. Kívánom Isten áldását, segítsen meg benneteket az Úr.

Iványi László

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szanda István

Uhrin Péter az első endrődi parasztfestő

Az Uhrin családban már korábban is fel-
tűntek különleges képességű személyek. Az
egyik Uhrin ős jelentős érdemeket szerzett
az 1848-as szabadságharcban. Uhrin József
az 1860-as években hosszú ideig töltötte be
a bírói széket az endrődi falusi önkormány-
zatban. A híres színész Rózsahegyi Kálmán,
Uhrin Péter unokabátyja volt.

Uhrin Péter 1887. május 22-én született
Endrődön, Uhrin Mihály és Timár Katalin
ötödik gyermekeként. Péter tehetsége már
kiskorában megmutatkozott.

„Mikor 1893-ban beiratkozott az első osz-
tályba, nemcsak gyermektársai, de tanítója:
Szebeni László is kiváltotta csodálatát, azál-
tal, hogy akkurátus lovat, marhát, malacot,
kutyát, pulykakakast kanyarított pillanatok
alatt a táblára. Nemcsak a keze mozgott bo-
szorkányosan, hanem az esze is vágott. Mikor
harmadik és negyedik osztályosan Endrőd jó
nevű igazgatómestere elé került, az már na-
gyon szép sikert jósolt a gyermeknek. Még a
tanítóját is lerajzolta pár vonallal, mikor el-
nadrágolta az egyik lurkót. De olyan élethűen ábrázolt, hogy a mes-
tert és a delikvensét mindenki első látásra felismerte.”¹

Uhrin Mihályt, Péter édesapját felkereste a tanító és javasolta,
hogy tanitassák a gyereket, de az apa nem volt elragadtatva az ötlet-
től és azt mondta: „Parasztemberek vagyunk mi, tanító úr, uraknak
való művészet ez.”²

A felcseperedő parasztfiú már csak ráérő idejében rajzolgatott,
hiszen egész napját lekötötte a családi gazdaságban folyó munka.
Az ifjú Péter 1908-ban vonult be Kecskemétre katonának, mint
honvéd-huszárr. A katonai szolgálat alatt több szabadideje volt, mint
otthon és újra előkerült vázlatfüzete, melybe sorra lerajzolta kato-
nátársait, a kaszárnyát, valamint a honvágy enyhítésére az endrődi
gazdaságukat tanyával, lovakkal és egyéb jószágokkal. Három év
szolgálat után leszerelt, s haza térve a család ellenkezése ellenére
feleségül vette a szegény hentes lányát „szép” Timár Jolánt.

Az esküvő után beiratkozott a novemberben induló gazdaképző
tanfolyamra, hogy a gazdálkodás akkori korszerű módszereit meg-
ismerje. Az előadások jegyzeteihez szemléltető rajzokat készített.

„Élmény még ma is kézbe venni az 1910-ben, az egyszerű pa-
rasztagyda által vezetett füzetet. Az utolsó huszonnégy oldalt raj-
zokkal tömte tele... A paraszti élet egy-egy mozzanata került ceru-
zával a papírra...”

A pár vonallal odavetett rajzok az ugari tanyájukat, tanyára gya-
logosan igyekvő parasztokat, lóháton közlekedő embereket, örletni
igyekvő falusi embereket, étkezéshez készülő huszárokat ábrázol-
nak. Egy rajznak az a címe: Angyalicsik szállítása lovon. A másiké:
A hívók szállítása.

Disznóölés, fejés, szalma szállítása lovon, gyalog, szekéren. Ör-
letés tragacssal, féllon, kocsin. Szánkón farsangolni indulók, rön-
köt húzatók, lovát ugrató paraszt, paraszttal társalgó huszár, szántás
kettes ekével, a boronáló paraszt pipára gyújt, vásárra marhát veze-
tő házaspár, ekhős szekérral vágató ökrösfogat, pihenő lovak sár-
ban elült taligán pipázó paraszt, mákot törő férfi, trágya szállítása és
szórása, görényfogás-nyolc képes sorozata.”³

Ebből az időből nem maradt fenn kidolgozott képe. Mindig
csak télen festett, amikor a mezőgazdasági munkák szüneteltek
és a jószág gondozása mellett volt egy kis szabadideje. Ekkor már
nemcsak ceruzával, hanem olajjal készítette képeit. A kész képeket
a tornácra akasztotta ki, s ha valakinek megtetszett valamelyik, azt
szívesen neki ajándékozta. Így kallódtak el értékes képei, nagy ré-
szükről még leszármazottai sem tudnak.

Uhrin Péter - Unokaképe

1911-ben Péter lefestette feleségét, mely
porté ma a Rózsahegyi Iskola könyvtárban
látható.

1912 februárjában megszületett első gyer-
meke, Péter. Az első világháború kitörésével
a hadköteles férfiak, így Uhrin Péter is bevo-
nult; és az 5. honvéd lovashadosztály törzséhez
osztották be. A villámháborúnak indult előre-
nyomulás csakhamar lelassult és évekig tartó
véres öldökléssé vált. 1915. szeptember 15-én
a Dnyeszternek a Szerettel való összefolyását
követő kanyarban vívott harcban, súlyos láb-
sérülést szenvedett. A folyóvízgyben létesített
segélyhelyen gyors ellátásban részesítették.
Erről az eseményről később készített egy meg-
rendítő festményt. (A festmény ma unokája,
Uhrin Pál tulajdonában van.) A lábsérülése
mellé még súlyos tüdő és szívbetegség is tár-
sult. A leszerelés után a rózsahegygyógyin-
tétetbe került. A lassú felépülés üres óráiban a
betegszoza egyik sarkában kis műtermet ala-
kitott ki és lefestette bajtársait, orvosait.

1918. év elején tért végleg haza szülőfalujá-
ba, a hadsereg leszerelte, mint harminc százalékos hadirokkantat.

A román megszállás nemcsak a lakosok élelmét és értékeit dézs-
málta meg, hanem Uhrin Péternek jó néhány festménye is a „műér-
tők” vandalizmusának lett áldozata.

Uhrin Péter magányos volt művészetében, a környezete csodá-
lattal párosult haszontalansággal nézte, a családja pedig a festege-
tés abbahagyását sürgette. Az 1920-as évek végén összebarátkozott
Papp Zsigmond gyomai parasztemberrel, aki tehetséges kőfaragó,
festő, ezermester volt. A kettőjük magányos meg nem érttsége,
szoros barátsággá kovácsolta őket. Papp Zsigmond is hasonló in-
dítatású parasztművész volt, aki egy festészi mesteriskolai jelent-
kezés sikertelensége miatt megmaradt gazdálkodónak. Mindketten
belesüllyedtek a falu sarába, csöndjébe és csupán saját gyönyörűsé-
gükre alkottak.

Az 1920-30-as években Uhrin Péter igazi falusi témákat festett.
A „Munka a fonóban, Tollfosztók, Nyomatás a szérűn” című képe-
ket. Hiteles képet festett az akkori Endrődről, az endrődi komp, a
Móko-féle szélmalom élethű és hiteles ábrázolásával.

A mindig vállalkozó szellemű Uhrin Péter kiutat keresett a szét-
forgácsolódott családi földbirtok kiegészítésére, s így gyermekei jö-
vőjének megalapozására. Báró Huszár László póhalmi birtokát bérlé-
tre hirdették meg, ő elsőként jelentkezett. A hatalmas birtoktestet
csak összefogással lehetett megművelni, ezért maga mellé állította a
bérlők közé: Rác Lajost (a későbbi országgyűlési képviselőt), Vaszkó
Pált, Hunya Eleket, Cmarkó Istvánt, Vaszkó Mihályt (későbbi
országgyűlési képviselőt), Timár Andrást, Hornok Mátyást, Bulla
Lajost, Hornok Józsefnét, Klimó Eleket a 800 kh szántó és 400 kh
legelő megművelésére. A bérlétekből hamarosan földvásárlás lett, s
ki-ki annyit vett - persze hitelre - amennyit vállalni tudott. A tör-
rök időkben elpusztult Póhalom ekkor ünnepelte második születés
napját. A majorság épületeit, melyeket nem tudtak hasznosítani le-
bontották, és abból az anyagból építették fel tanyájukat az új telepe-
sek. A kastélyból kultúrtermet alakítottak ki, a jószágállományukat
a volt uradalmi hodályokban, együtt tartották. Ebből az időszakból
való Uhrin Péter „Póhalom múltja jelene és jövője” című három
képből álló festménye.

Uhrin Péter egyetlen kiállításán vett részt néhány képével az
1930-as években Budapesten, melyen nagy sikert aratott. A kiállít-
ott képeit a szervezőknek ajándékozta.

A második világháború viharában -amikor minden fia a fron-
ton volt- érte a halál 1944. szeptember 5-én.

Halála után az átalakított Dombszög vendéglőben rendeztek ki-
állítás, tisztelegve a nagytehetségű parasztművész emlékének.

1 MÁRTON Gábor 1987. 5.

2 MÁRTON Gábor 2006. közlése

3 MÁRTON Gábor 1987.

Gyoma néprajza

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Katonadalok, népdalok, balladák Papp Zsigmond nótáskönyvéből II.

Bosznai dall...

Már eszéktől dörvöndik jár a vasút
Azon visznek el sok szomorú fiút
Isten áldjon magyar hazám, elmegyek
Vagymeg halok vagy a rózsámé lesznek.

Tuzla alatt megfújták a riadót
Gróf szapári ki adta a kommandót
Rajta fiúk hát bosznáir előre
Jön a török harminchárom ezrével.

Nem mehetünk Kapitány úr, előre
Mert rossz helyünk van nekünk lent a vögybe'
Fent a török hegytetőn a sánczba
Leszedi a magyar bakát áltába.

Meg izenem szülöm apám anyámnak
Én utánam ne gyötörje a bánat
Meg mutatjuk mi az egész világnak
Nincsen párja molinári bakának.

Kegyelmes úr el mentünk a városig
De nem tovább, csak az első házakig
Tüzelt reánk ház tetőről a török
Gojó látszot ezrivel a bakák köszt.

Gróf andrási Tisza Kálmán csinálta
Hogy a magyar menjen el boszniába
Megály tiszta, megbánod még ezeket
Nem választ meg magyar többet követnek.

Barna kis jány ki megyen az erdőbe
Bús levelet tart mind a két kezibe
Messze földről, boszna földről érkezet
Tuzla alat a babája el eset...

Magyarázatok a óta szövegéhez;
(Leírásnál ragaszkodtam az eredeti
kézirathoz)

Dörvönd – nem tudtam azonosítani,
- Eszék Verőce vármegye, ma: horvát terü-
leten, - Tuzla – boszniai város a Vardar
folyó partján. Boszniát – az akkori török
birodalom területén – az Osztrák-Magyar
Monarchia hadserege „okkupálta” - meg-
szállta 1878-ban.

Gróf András Gyula idősb, (1823-
1890), 1871-1879 között a monarchia kül-
ügyminisztere,

Báró Mollinár Antal (1820-1904) K.u.K.
Táborszernagy (császári és királyi főtiszt,
feldzugmesiter), 1866. júl. 3.a königratz-
i csatában mint hadtestparancsnok vett
részt, a kecskeméti K.u.K. 38. sorgyalogez-
red 1867 óta nevét viselte, mivel ő volt az
„ezredtulajdonos” (regimentsinhaber).

Gróf Szapáry Gyula (Pest, 1832-1905),
magyar miniszterelnök, ezidőtájt, nem is-
meretes előttem milyen beosztásban volt
érdekelte a boszniai háborúban, hogy a ba-
kanóta emlegeti.

Tisza Kálmán (1830-1902), 1875-1890
között magyar miniszterelnök.

!Königratz, az a umlautos a (felül két pont)

Ifjú Varjú...

Ifjú varjú a keresztről
Csak eszt kijabájja;
Úr vagyok, lábam nyoma
a keresztet találja;
A vén varjú hallja,
A bogjáról mondja
„Telej ki csak, csak, csak, csak, csak,
Telej ki csak...!”

Szállj le csak a keresztről,
S repülj a venyegére
Majd meg hallod, mit mondnak,
A kérkedő fejére;
Neked, mint varjúnak,
Ilyen nótát fújnak,
„Dögevő vagy, csak, csak, csak, csak, csak,
Dögevő vagy...!”

A ló is, míg paripa,
Angol nyereg alat jár;
Ha meg vénül, talyiga-
vonó lesz, mint a Szamár;
Így már sok mágnások
Lettek talyigások; -
Akkor tudták csak, csak, csak, csak,
Mivé lettek....

Gazdag Szegény románcza
A becsali csárda pitvarába'
Gyenes András mulat egy magába;
Úgy ki csipve, úgy kikenve-fenve,
Mint ha csak a szent-egyházba menne.

Hej pedig mást!...hamis a zúzája;
Itsze borért pengő ezüst járja;
Könnyű néki; árendás az apja,
Meg se érzi ha százával adgya,

Csárda előtt, ákácz hűvös árnyán
Kedve ojjan, akár a szivárvány,
Tarka, fényes, színe annyi féle,
Fél világot át ölelne véle,

Pöngesd, tüttüs keserves nótámat,
Kössenek föl, mint a nagy apádat!
Azután meg úgy rakd a cifrát is
Tánczra keljen bötben a barát is!

Pöngeti is az a vén czimbalmos,
Sohse'hal meg, hogy ha meg nem halt március
Nem is hiszem, hogy aszt se fundálja;
Koporsója szegét iszkábálja,

A mikor meg aszt a vígat kezdi;
S két kezét a frissének eresztí;
A leg gyorsabb hétrétü villámlás
Hozzá képest csigabiga mászás,

Húrja pattan... pöngetője bomlik,
Karja fárad, a czimbalom romlik;
Mégis üti, tuggya, nem lesz kára!
Egy nótának hat húszas az ára,

S mire mindez, s hogy-hogy épen itten?
A gazdának híres bora nincsen;
Sem itala, sem az elesége...
De vagyon szép ifjú felesége,

Csaplárosné, gyöngyvirágom, lelkem,
Csókoljon meg ha csak egyszer engem?!
Had szorítom szép magát magamhoz,
Piros ajkát forró ajakomhoz!

Szerelmes a szemem a szemébe,
Hó vállába, sugár természetébe;
Bodor haja kis hunczutkájába
Piczi, piros sarkos papucsába!

Ej nő, híres, hűnyja be, ha rám néz;
Nagy szerelme abba' nyomba' elvész;
Hogy ha meg a papucsom akarja,
Odádom, ha el szakadt a talpa!

Tyú! Kesergő kincs szedte vette!
Darázs-karcsú; darázs is a nyelve!
Hálót kötök klárizsból, aranyból...
Tudom isten, nem szabadul abból!

Fogva tart mán engemet a háló;
Klárizs, arany-ahhoz, csak pók a háló;
Kegyelmed eszt, (nem) drága gyönyörűség
Nem ismeri... úgy hijják, hogy hűség!

S pördül egyet,... a legényt ott hagyja,
Kaczag, mint az erdők vad galambja,
S el is röppen... de nem ág fölébe;
Szerető férj szeretett ölébe,

S még csak így szép, így a férj ölébe'
Hű szeretet ragyogó szemébe';
Gazdag legény, pironkodva nézi
Szegénységét még csak mostan érzi...

- o -

Itsze = icce – 0,84 lit., - Árendás = bérlő,
- Tüttüs – nyilván a czimbalmos csárdabéli
cigány neve, - bötben – bötben, - fundálja
– valaminek az alapját megveti, - iszkábálja
– eszkábálja – valamint összeállít, elkészít,
- pöngetője – czimbalom verője, - klárizs
– kaláris – gyöngykaláris - „nyaklánc”

Összeállította: Cs. Szabó István

Időközi választás

Tisztelt Választópolgárok!

Gyomaendrőd város 9. számú választókerületében – elhalálozás miatt megüresedett képviselői hely betöltésére – időközi önkormányzati képviselő választásra kerül sor 2007. március 4-én (vasárnap). Hosszú vívódás után úgy döntöttem, hogy indulok én is.

Ezért most tisztelettel bemutatkozom.

Lehóczkiné Timár Irén vagyok. Endrődön születtem, Gyomaendrőd endrődi városrészen élek családommal.

A Rózsashegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola pedagógusa vagyok. Munkám során különösen közel kerültem a hátrányokkal küzdő emberekhez. Gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat látok el a munkaidőm felében, míg másik részében a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztését végzem.

Az évek során részt vettem, mint utcabizalmi a szennyvízhálózat és csatornázási program megszervezésében, voltam népszerű számláló, valamint az önkormányzati választásokon, több cikluson át dolgoztam választókerületem bizottságában tagként és elnökként egyaránt.

Elhunyt Császárné Gyuricza Éva képviselő asszonyhoz nagyon jó, személyes ismeretség fűzött. Nézeteinkben, elveinkben, értékrendünkben sok volt a hasonlóság, ezért is bátorkodtam úgy dönteni, hogy az Ő befejezetlen munkáját megpróbálom tovább folytatni.

Tudjuk, minden ember más és más, ezért arra nem vállalkozhatom, hogy –megválasztásom esetén – mindent úgy fogok tenni, mint ő, de arra igen, hogy legjobb tudásomat, jó szándékomat, képességemet felhasználva a saját lehetőségeimmel képviseljem a választókerület lakosait.

Legfontosabb feladataimnak tekintem:

- ◊ A segítségre szoruló emberek, fogyatékkal élő, szociálisan rászoruló személyek élethelyzetének jobbítása
- ◊ Idős, kismenyegdíjas emberek gondjainak felkarolása
- ◊ A városi oktatás, a fiatalok helyzetének ügyében, jövőképek javításán munkálkodni
- ◊ Törekvés arra, hogy városunkban minél kevesebb legyen a szakképzett munkanélküli, minél több fiatal a városban tartani
- ◊ Az élhetőbb és szebb, tisztább környezet kialakítása
- ◊ Meglévő járdák, utak karbantartása, javítása - lehetőségekhez mérten

Jelöltségemet a FIDESZ, KDNP, Gazdakörök támogatják.

Köszönöm azon nagyszámú Választópolgárok bizalmát, akik koptatócédulájukkal megtiszteltek. Támogatásukra a későbbiekben is számítok.

Kérem, hogy 2007. március 4-én éljenek állampolgári jogaikkal, menjenek el szavazni, s szavazzanak rám.

Tisztelettel: Lehóczkiné Timár Irén

Tisztelt Választópolgárok!
Kedves Endrődiek!

2007. március 4.: időközi választás
Gyomaendrőd 9. sz. választókerületében (Rózsashegyi Kálmán Általános Iskola és a Közösségi Ház körzete).

A Fidesz-KDNP-Gazdakörök jelöltje: Lehóczkiné Timár Irén, a Rózsashegyi Kálmán Általános Iskola pedagógusa. Jelöltünk támogatókra talált a körzet lakóiban, egyesületeiben, a Fidesz, a KDNP, a Gazdakörök szimpatizánsaiban és Várfi András polgármester úr személyében is. Jőmagam, mint a Fidesz helyi szervezetének elnöke, Gyomaendrőd országgyűlési képviselője jó szívvel ajánlom az Önök figyelmébe Lehóczkiné Timár Irént.

Iréne feladatának tekinti környezete és Gyomaendrőd fejlődését, szívügye a gyermekek nevelése, tanítása, a rászorulóknak segítése és életminőségének javítását, az utcák járhatóbbá tétele.

Várfi András polgármester bízik benne, számít a munkájára. Össze kell fogni, hogy Gyomaendrőd biztos, megbízható kezekben legyen.

Kérem, szavazzon Lehóczkiné Timár Irénre, a Fidesz-KDNP-Gazdakörök jelöltjére! A szavazáshoz kérem vigye magával érvényes személyi igazolványát és lakcímkártyáját!

Gyomaendrőd, 2007. január 25.

Tisztelettel:
Domokos László
az Önök országgyűlési képviselője

KÖZGYŰLÉS

2007. január 19-én a Gyomaendrőd Város Fejlődéséért Egyesület megtartotta közgyűlését.

Az egyesület értékelte a 2006-os esztendő munkáját.

Megtörténtek az új tagfelvételek, a tagság 2007. évre megerősítette tisztségében a vezetőséget.

A közgyűlés:

- elfogadta a 2007. évi költségvetést
- döntött arról, hogy az ENCI (Endrődi Cipész KTSZ) megalakulásának 60. évfordulója alkalmából ünnepi megemlékezéssel tiszteleg a „Suszteráj” egykori dolgozói előtt.

Ez a megemlékezés egyben értékes színfoltja lehet Gyoma és Endrőd egyesülésének 25 éves jubileumi évfordulójára.

A megemlékezésre fényképeket, dokumentumokat, ereklyéket gyűjtünk. Kérjük, hogy aki ezek közül bármelyiket a rendelkezésünkre tudja bocsátani, az Szonda Istvánnak (Gyomaendrőd, Rózsashegyi Kálmán u. 11.) adja le.

HÍREK A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.”

Kós Károly, 1925.

Mit mondott Koštunica Solanának?

Az EU közös kül- és biztonságpolitikai főképviseleje szerint a szerb kormányfő az Európa-barát erőkkel szándékozik koalícióra lépni - Belgrád cáfol

Némileg ellentmondásos hírek röpködtek tegnap Belgrád és Brüsszel között. Javier Solana a jelenlegi szerb kormányfővel tárgyalt, annak tartalmáról nyilatkozott is a sajtónak, amit Koštunica szóvivője később - részben - megcáfolt.

Brüsszeli források szerint Vojislav Koštunica a Javier Solanával folytatott keddi esti telefon-megbeszélése során azt mondta az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviseleje, hogy az Európa-barát pártokkal szándékozik koalícióra lépni és kormányt alakítani. A szóban forgó forrás szerint Solana is szólt erről a Ban Ki Mun ENSZ-főtitkárral való tegnapi brüsszeli tárgyalásait követően, mondván, hogy előző este Tadicától és Koštunicától afelől érdeklődött, „milyen összetételű lesz az európai irányultságú pártokat tömörítő kormány, és mikorra várható megalakítása”. Az EU-nak ugyanis érdeke a Szerbiával való szorosabb együttműködés, és fontos, hogy ez tudatosodjon Belgrádban, amire - Solana munkatársai szerint - a szerb kormányfő azt mondta, az uniós csatlakozást célzó demokratikus erők alakítanak majd kormányt, neki nincs szándékában a Szerb Radikális Párttal koalícióra lépni.

Ezzel szemben egy másik, szintén Beta-hír részben cáfolta a fentieket, idézve Srđan Đurićot, a kormánykabinet szóvivőjét, aki megerősítette ugyan a telefonbeszélgetés tényét, ám azt mondta, hogy az uniós diplomataival folytatott beszélgetése során Koštunica nem beszélt a kormányalakításról és annak leendő összetételéről, csupán a választás korrekciós és demokratikus voltát erősítették meg kölcsönösen. „Mivel jól ismerik egymást, magától értetődő, hogy mindketten tisztában vannak vele, hogy a kormányalakítás teljes egészében Szerbia belügye” - mondta Đurić. (Beta)

Átlagosan 14 diák az első osztályokban

Vajdaságban idén 1000-rel kevesebb elsős, mint egy évvel korábban - Csökkent a létszám az általános és középiskolák magyar osztályaiban is

Közel 4000-rel kevesebb elsős indult a 2006/07-es tanévben az általános iskola első osztályába, mint amennyien fejezték a nyolcadik osztályt az előző tanévben, és 1008-cal kevesebb az elsős, mint egy évvel korábban. Ennél nem kell meggyőzőbb demográfiai mutató - szögezték le többek között tegnap a Tartományi Képviselet háza oktatásügyi, tudományos, művelődési és sport bizottságának tagjai az idei tanév általános és középiskolai iratkozási eredményeit elemezve.

A tanulók létszámának folyamatos csökkenését a szerb tagozatokon a menekültek érkezése sem akadályozta meg. Ugyanakkor a csökkenő létszámmal párhuzamosan a tagozatok száma nemigen fogyatkozott, s ezt különösen a szerbiai minisztérium nehezményezi - jelentette ki az ülésen jelenlevő dr. Jeges Zoltán tartományi oktatásügyi titkár. Véleménye szerint Vajdaság sajátossága a többnyelvűség, aminek gyakorlásához a tartomány pozitívan áll hozzá, sok esetben engedélyezve a 15-nél kisebb létszámú osztályok megnyitását (főleg kisebbségi tagozatokról van szó), még akkor is, ha az többletkiadást von maga után. Ugyanakkor kis létszámú tagozatok megnyitására van példa szűkebb Szerbia hegyvidéki területein is, ahol szintén kevés a gyerek, és olykor kénytelenek 3-4 tanulónak is tagozatot nyitni. A bizottság támogatásáról biztosította a titkár, és a tartomány ilyen irányú eddigi politikájának folytatását irányozta elő.

Tanulságos adatok hangzottak el a bizottsági ülésen: az általános iskola magyar nyelvű első osztályaiba idén 7,44 százalékkal, azaz 149-cel kevesebb tanulót írtattak be, mint egy évvel korábban, a tagozatok száma 6-tal csökkent. A tartomány 45 községéből 27-ben szervezik meg magyar nyelven is az oktatást, az osztályokban pedig átlagosan 14 diák tanul. A 2240 magyar nemzetiségű tanuló közül 1777 (79,34 százalék) anyanyelvén, a szerb tagozatokon 461 (20,58 százalék) magyar nemzetiségű gyermek kezdte meg tanulmányait, 2 pedig ruszin nyelven. (A szlovák elsősök 21,29, a románok 42,50, a horvátok 87,02, a ruszinok 3,28, az ukránok 100, a romák 92,05 százaléka tanul szerb nyelvű elsős tagozaton). Heti két órában a magyar nyelvet a nemzeti kultúra alapjaival kiegészítve 20 községben tanulnak az elsősök, összesen 306-an, csaknem 7 százalékkal többen, mint a korábbi tanévben.

A középiskolákat illetően továbbra is kifejezetten magas azoknak a magyar diákoknak a száma, akik az anyanyelvükön befejezett általános iskola után anyanyelven folytatják középfokú tanulmányaikat is, az idei tanévben ez 93,76 százalékot tesz ki, vagyis a 2148 végzős közül 2014 tanul a középiskolák valamely magyar nyelvű, elsős tagozatán. Az egy évvel korábbihoz viszonyítva 33-ral kevesebb elsős ül a magyar tagozatokon, viszont az osztályok átlaglétszáma aránylag magas: 23, még akkor is, ha a szerb tagozatokon több tanulót tanul, itt az átlag 28.

A Svetlana Lučić elnök vezette bizottság többek között leszögezte még, hogy a sportpályák biztonságára a jövőben nagyobb hangsúlyt kell fektetni. 2002-től ugyan folyamatosan eszközöket biztosít a tartomány a tornatermek, a sportpályák felújítására, de ezek állapota túlnyomó többségben siralmas, olykor életveszélyes is. A községi önkormányzatoktól várják el a nagyobb mérvű gondoskodást.

N-a

Magyar Szó online

„BESZÉLNI NEHÉZ”

A Kis Bálint Általános Iskolában immár hagyomány, hogy Hunya Jolán tanárnő minden évben megszervezi a Kazinczyról elnevezett „szép magyar beszéd” versenyt.

A szöveg csak olyan mai, közlő prózai stílusban megírt mű részlete lehet, amely nem tartalmaz párbeszédet, sem régies, sem tájnyelvi, sem pedig kevésbé ismert idegen szavakat.

A versenyzők teljesítményének értékelésekor a következő szempontokat kell figyelembe venni: szövegértés, szövegűzés, hangvétel, hangképzés, hangsúlyozás, szünettartás, természetes beszéd.

Két korcsoportban 19 tanulót értékelt a szakmai zsűri.

A diákok szabadon választott szövege mellé a Békés Megyei Humánfejlesztési Központ jelölte ki az idegen szöveget.

A kellemes hangulatú délutánon oklevélben és tapasztalatszerzésben minden versenyző részesült, könyvjutalomban a legszelbenn beszélő tanulók.

5-6. osztály

1. Gyuricza Tamás
2. Hunya Gréta
3. Tóth Vanda

7-8. osztály

1. Ujhelyi Brigitta
2. Arnótszky Judit
3. Valuska Sára

Kis Bálint Általános Iskola nevelőtestülete

Kazinczy-verseny egyik helyezettje
Hunya Gréta 6. b

DOMOKOS LÁSZLÓ
ORSZÁGGYÜLÉSI KÉPVISELŐ

Az ingatlanadóról:

A kormány tervei szerint 2008 januárjától lesz ingatlanadó, és kivétel nélkül minden ingatlanra vonatkozna az új adófajta. Már csak az a kérdés, hogy mennyit kell majd fizetni évente. A Pénzügyminisztérium két héten belül véglegesíti a készülő két változat valamelyikét. A lakások értékét az önkormányzat állapítja meg, de az, hogy ingatlan értékének hány százalékát kell majd befizetni, még kérdéses, hallani 0,1 illetve 0,2, 0,5 százalékról is, ez pl. egy 15 millió értékű lakás után rosszabb esetben, tehát fél százalékos adónál 75 ezer Ft-ot kellene évente befizetni, jobb esetben, tehát 0,1 vagy 0,2 százaléknál 15 vagy 30 ezer Ft-ot.

A Fidesz semmilyen olyan tehernövekedést nem támogat, amellyel növeli az embereket vagy a vállalkozásokra kirótt terheket. Ezért az ingatlanadónak is semmifajta formáját nem támogatjuk.

A Pénzügyminisztériumnál hírzárlatot rendeltek el. Az SZDSZ szerint: „...” a nagyon kicsi értékű ingatlanok után persze egészen minimális összeget kell majd fizetni, míg a nagyobb értékű ingatlanok után természetesen nagyobb.

A nagy átalakításról:

Megszavazta a vizitdíjat, mert ez kötelessége, mint parlamenti képviselő – mondta Horn Gyula, MSZP-s képviselő. Szerinte a reformnak olyannak kell lennie, amely után az emberek pontosan tudják, hogy mit kell csinálniuk, ha betegek és mi vár rájuk egy ilyen esetben. Semmit se vegyenek kézpénznek, mert minden változik. Nem kell szégyellni, hogy Magyarországon sikerárgazat lesz az egészségügy – hallhattuk a volt miniszterelnöktől.

Hogy ez a valóságban hogyan zajlik? Egyelőre káoszként jellemezhetjük az átalakítási terveket Várhatóan Molnár Lajos miniszternek kell döntenie a kórházak ágyszám-csökkentéséről, miután a Regionális Egészségügyi Tanácsok mindegyike elutasította a javaslatot. Azt pedig meg megszokhattuk, hogy a kormány ma ígér, holnap visszavon és módosít, egyik kezével ad, a másikkal pedig elvesz.

Az egészségügyi reform ....

Sem társadalmi, sem szakmai, sem pedig politikai támogatás nincs a reformok végrehajtásához. Az egészségügyben komoly működési zavarokra lehet számítani. Arra kérjük a tárcát, gondolja végig a reformot, amiben a Fidesz partner lenne.

Békés megye számára elfogadhatatlan az egészségügyi miniszter kórházi ágyszámcsökkentési szándéka. A miniszter terveze szerint az országos átlagnál kevesebb kórházi ágy lenne Békés megyében, mely mind szakmailag, mind pedig erkölcsileg elfogadhatatlan, hiszen sajnos köztudott, hogy Békés megye a leghátányosabb térségek egyike, alacsonyok a jövedelmek, magas az átlagéletkor, az egészségi állapotunk pedig rosszabbra, mint az ország fejlettebb területein.

Az utazási kedvezmények „átalakítása”...

A gazdasági és az oktatási tárca azt a játékot játszották, amely a 80-as évek szocialista tempójára volt jellemző: egy drasztikus és elviselhetetlen mértékű áremelés szándékát dobták be a köztudatba, majd ennél egy kisebb, ám így is drasztikus mértékű áremelést hajtottak végre. És mindezért még hálásnak is kell lennünk. A naplali tagozatos egyetemisták és főiskolások májustól 80 százalékkal többet fizetnek a jegyért, míg a bérlet az eddigi ár háromszorosába kerül. A kormány tehát ismét megsarcolta a fiatalokat, minden korábbi ígéretes dacára jelentős megszorításokkal sújtotta az egyetemistákat és a főiskolásokat.

GYOMAENDRŐD 25 ÉVES - KNER NYOMDA 125 ÉVES

VERSENYFELHÍVÁS

„Innen jöttem: a Holt-Körösünk hol holdalakúan
félkarral a falunk' halk-szeliden öleli”
(Szilágyi Ferenc)

A gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola új hagyományt alapítva 2 fordulós városi vetélkedőt hirdet Gyoma és Endrőd egyesülésének 25., valamint a Kner Nyomda alapításának 125. évfordulója alkalmából, városunk történetének megismerésére.

A versenyen városunk oktatási intézményei korcsoportonként egy-egy 5 fős csapattal vehetnek részt.

Korcsoportok:

I.	3-4. évfolyam
II.	5-6. évfolyam
III.	7-8. évfolyam
IV.	9-10. évfolyam
V.	11-12. évfolyam

A verseny célja: Kutató és gyűjtőmunka segítségével lakóhelyünk múltjának, jelenének megismerése.

1. Forduló - Előzetes feladatok:

1. Interjúkészítés Gyomaendrőd jeles emberével
2. Albumkészítés Gyomaendrődről
3. Plakátkészítés Gyomaendrődről
4. Egy népdal megtanulása Kner Imréné vagy Bartók Béla helyi gyűjtéséből
5. Szilágyi Ferenc: Hon - vágy című kötetének megismerése – egy vers kiválasztása, megtanulása

Leadási határidő: 2007. április 15. (1-3. feladat)

Leadás helye: Kis Bálint Általános Iskola Fő úti épülete
(Gyomaendrőd, Fő út 181.)

2. Forduló - Vetélkedő:

Időpont: 2007. május 15.

Helyszín: Kis Bálint Általános Iskola Hősök úti épülete
(Gyomaendrőd, Hősök u. 45.)

Ajánlott irodalom a felkészüléshez:

1. Egy évszázad megszgyén - A Kner Nyomda története
Írta: Malatinszki József, Petőcz Károly, Szabó Ferenc;
Szerkesztette: Balog Miklós
Kner Nyomda kiadása (1982)
2. Endrődi füzetek
Kiadta: Honismereti Egyesület (Gyomaendrőd)
3. Füzesné Hudák Julianna: „Virágzó könyveskert”
Kner Nyomdaipari Múzeum 35; füzete (Gyomaendrőd, 2005)
4. Gyoma és Endrőd képekben
Reklina Stúdió és a Kner Nyomda RT. közös kiadványa (1996)
5. Gyomaendrődi Ki kicsoda? lexikon,
Honismereti Egyesület - Szülőföld Baráti Kör
(Gyomaendrőd, 2005)
6. Gyomai tanulmányok
Szerkesztette: Szabó Ferenc (Gyoma, 1977)
7. Gyomaendrődi séták
Reklina Stúdió (Gyomaendrőd, 2000)
8. Soós Péter: Barangolások hazai tájakon I.
Gyomaendrőd
9. Szilágyi Ferenc: Hon - vágy költemények
Kiadta: Gyomai Szülőföld Baráti Kör (Gyomaendrőd, 2005)

A nevezési lap az iskola honlapjáról is letölthető.

Nevezési határidő: 2007. február 15.

Nevezési cím: Kis Bálint Általános Iskola
5500 Gyomaendrőd, Fő út 181.

Részletes információ kérhető a vetélkedővel kapcsolatban:

Kónya Márta és Szurovecz Zoltánné tanárnőktől

Tel.: 66/386-006, Fax: 66/386-016

E-mail: igazgato@kisb-gyomae.sulinet.hu

Honlap: www.kisb-gyomae.sulinet.hu

A versenyen résztvevők értékes tárgyjutalomban részesülnek.

Kis Bálint Általános Iskola

GYEREKEKNEK

Mesék, versek...

A hétfejű tündér

Nem volt nálam csúnyább gyerek Rácpácegresen. Azazhogymit beszélek, hefedhét országon nem akadt nálam csúnyább gyerek. A lábam gacsos volt, a hasam hordóhas, a fejem úritök, az orrom ocsmonda, egyik szemem balra nézett, másik szemem jobbra nézett, hívtak emiatt kancsalnak, bandzsinak, árokba nézőnek; tyúkmellem volt, suta voltam, fülem, mint az elefánté, harcsaszám volt, puklis karom, a termetem girbegurba.

Hát ilyen csúnya voltam.

Vagy tán még csúnyább.

Úgy szégyenkeztem emiatt, ahogy még senki Rácpácegresen. És forrt bennem a düh, emésztett a méreg, rágtam magam, elöntött az epe. Miért vagyok én ilyen csúnya? Kiért? Miért? Mi végre? Ki végre?

Két zenész lakott a szomszédomban Rácpácegresen. Jobbról Rácegresi, balról Pácegresi. Rácegresi tudott furulyázni, Pácegresi nem.

Rácegresi azt mondta nekem:

- Csúnya vagy, csúnya vagy, de azért rád is süt a nap. Ha egyszer jó szíved Jesz, el is felejtéd, hogy csúnya vagy. És meg is szépülsz tőle.

De én nem akartam jó lenni. Szép akartam lenni. Mérgelődtem, acsaroktam, kardoskodtam, epéskedtem.

Pácegresi meg azt mondta:

- Olyan ronda vagy, hogy nem lehet rád nézni. Téged elvarázsoltak. Ez a hétfejű szörny varázsolt el téged biztos, aki itt lakik Csodaországban. Azt kellene megölnöd.

- De amikor olyan szépen énekel - mondtam neki.

Pácegresi legyintett.

Álnok ének az - mondta. - Így csalja törbe áldozatait.

Ez a hétfejű szörny vagy hétfejű sárkány, avagy hétfejű boszorka ott élt hozzánk közel. Mert Rácpácegres a Négyszögletű Kerek Erdő közepén van, s innen csak egy ugrás Ajahtan Kutarban király fazsindelyes palotája, s a palota mögött meg rögtön kezdődik Csodaország. Ott lakott ez a hétfejű micsoda. És esténként gyönyörűen énekel. Hét szólamban. Mind a hét szájával más szót. Hát ő varázsolt el engem. Ómiatta lettem ilyen rút. Na megállj- gondoltam magamban. Elhatároztam, hogy megölöm.

- Ez az egyetlen lehetőség- helyeselt Pácegresi, a zenész, aki annyira nem tudott furulyázni, hogy már nem is akart, a furulyája is tömör arany volt, lyuk se volt rajta.

Ettől kezdve mindennap edzettem, hogy legyőzhessem a hétfejű szörnyet. Hétfőn sárkánytejet ittam, kedden lándzsát szórtam, szerdán karddal hadakoztam, szombaton szablyával, va-

sárnap vassal, vérrel, vencesellővel.

Meg is erősödtem hamar, s egy éjszaka nekiindultam. Karddal, lándzsával, baloskával, péklapáttal, szablyával, vassal, vérrel, vencesellővel.

Megöllek, gonosz szörny, megöllek, elvarázsolóm- ropogtattam a fogam között.

A talpam alatt rídogáltak a fűvek. Csak mentem: bimm- bumm. Mit nekem fűvek! A fejem felett recsegték, sírdogáltak a fák. Csak mentem: dimm-dömm. Mit nekem fák! Az ég sóhajtozott, a föld nyöszörgött. Csak mentem: zitty-zutty. Mit nekem ég, mit nekem föld!

Hajnaltájt értem Csodaországba még dlíg- dlíg pirkadt. De rátaláltam a hétfejűre. Ott aludt egy eukaliptuszfa alatt, be volt hunyva mind a tizen-négy szeme.

Nosza, nekiestem. Suttu, levágtam az első fejét - mintha egy húr pattant volna el, földtől holdig erő, megzengett a világ. Fölebredt persze, álmélkodva bámult rám tizenkét szemével. Nem kíméltem, nyissz, levágtam a második fejét is! Illatok szabadultak el ekkor, kikerics, fodormenta, kakukkfű, orgona és nárcisz illata. Felém nyúlt, meg akart fogni. De nem hagytam magam. Dolgoztam keményen a karddal, lándzsával, baloskával, péklapáttal, szablyával, vassal, vérrel, vencesellővel.

Lehullt a harmadik feje is - források, csermelyek bugyogtak fel egy pillanatra.

A negyedik is - aranyhajfonatok libbentek s tűntek el a fák közt.

Az ötödik is - felcsilingeltek s elhaltak szánhúzó lovak téli csengettyűi.

A hatodikát nagyon féltette, húzta, óvta, de nem menekült. Lenyisszantottam. Harang szólalt meg akkor, sok békességes harang. Egyre halkabban, egyre halkabban...

De akkor, jaj, elkapott! Szorosan magához ölelt, mozdulni se tudtam. A fejem épp a mellére szorult, hallottam a szívdobbanásait. Kopp- kopp- dobogott a szíve. És azt kérdezte tőlem:

- Mit vétettem én neked, ember fia?

- Megölhetsz - mondtam neki - , szétroppanthatasz. De akkor is jól tettem, amit tettem, mert ilyen csúnyává varázsoltál. Én vagyok a legcsúnyább ember a földön.

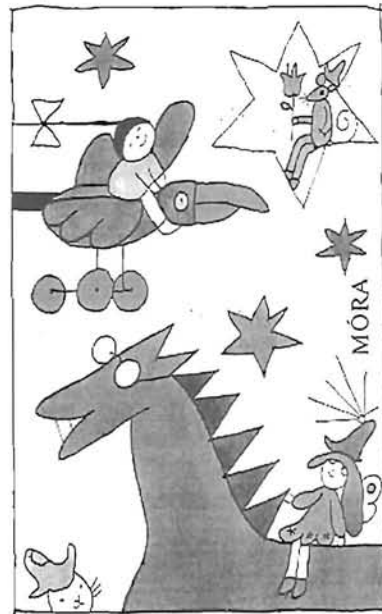
Főlpillantottam, megláttam az arcát. Tavak jószágos tükre, föld barna nyugalma, templomok békéje, májusi

Jótanács

Farsangi időben járunk,
A vidámság legyen társunk,
Fogadjuk el, amit csak ad,
S adjuk tovább, így több marad.

Bukva Csilla

LÁZÁR ERVIN

A HÉTFEJŰ TÜNDEÉR

rétek szépsége - ilyen volt az arca.

- Te bolond, te bolond - mondtam kedvesen.

Megcsókolt jobbról, megcsókolt balról, megcirógatott.

Ez nem öl meg engem, ez nem varázsol el engem, ez nem bánt engem, ez szeret engem. És már sírtam is; te úristen, hat fejét levágtam!

Elengedett. A szeme tükrében megláttam magam. A lábam egyenes volt, a hasam sima, a fejem hosszúkás, nem voltam se bandzsa, se lapátfülű, se tyúkmellű, se harcsaszájú.

Térdre estem előtte.

- Nem érdemlem én ezt - mondtam neki -, változtass vissza rútjára. Hiszen hat fejedet levágtam. Jaj, csak visszaragaszthatnám!

Rázta a fejét, hogy nem lehet. Mosolygott.

Ekkor kelt föl a nap, rásütött. Akkor jöttem rá, hogy hiszen a Hétfejű Tündért akartam megölni, a világ legjószágosabb tündéréét. Balga ésszel hat fejét levágtam.

Mi lesz, ha ez az egy feje is elvész?

- Engedd meg, hogy a testőröd legyen, engedd meg, hogy őrizzelek - mondtam neki.

Bólintott.

Soha többé nem mentem vissza Rácpácegresre, ott maradtam a tündért vigyázni.

Őzöm őt ma is, lándzsával, karddal, baloskával, péklapáttal, szablyával, vassal, vérrel, vencesellővel.

Ne is próbáljatok rossz szándékkal közeledni hozzá! Nem engedem bántani.

Mert egy bolond levágta hat fejét, csak egy maradt neki. Erre az egyre vigyázzunk hát mindannyian. Lándzsával, karddal, baloskával, péklapáttal, szablyával, vassal, vérrel, vencesellővel. És szeretettel.

Fiatalokról fiataloknak

A SZERELEM PSZICHOLÓGIÁJA I.

Dolgozatomban a szerelemmel mint ellenkező nemű emberek közötti érzelmi-empátiás kapcsolattal foglalkozok. Megfigyelésemet katolikus embereken végeztem, ezért nem nevezhető reprezentatívna a magyar társadalmat illetően, viszont a vallását gyakorló katolikus emberek esetében: igen. Következtetéseimet és megállapításaimat ennek megfelelően a katolikus tanítványaimmal folytatott beszélgetésekből – vagy ha úgy tetszik: mélyinterjúkból – szűrtem le, másrészt magam is láttam udvarlási szokásaikat, harmadrészt keresztény értelmiségiekkel átbeszéltük a témát – az esetek többségét tekintve egyetértettek.

A szerelem, mint minden emberi kapcsolat, az empátián alapszik. „Az empátia az a képesség, hogy a másik emberrel való közvetlen személyes kapcsolatban beleéljük magunkat a másik lelki állapotába, ennek nyomán megérezzük és megértsük a másik érzelmeit, indítékait, törekvéseit, amelyeket szavakban direkt módon nem fejez ki.”¹ Jelen dolgozatomban nem Buda Béla életművét kívánom elemezni, hanem a szerelem motívumait kívánom analizálni a házasságot megelőző időszakban, különös tekintettel a pszichológiai problémákra, azaz a szerelem állapotában lévő magatartásra. Egyetlen szó erejéig fogódzom a használatom Buda Béla fogalmi meghatározását.

Ez a szó nem más, mint a *képesség*. Ahhoz, hogy valaki képességi szinten feltérképezze, megismerje a másik embert, szüksége van egyfajta önismeretre is. Minél jobban meg akarom ismerni a másik embert, annál inkább tudatában kell lennem saját képességeimnek is, hogy a másik emberről szerzett benyomásaim, tapasztalataim teljesek, pontosak és megbízhatóak legyenek. És még ilyenkor is fennállhat a tévedés lehetősége, mivel szerzett tudásunk is befolyásolja a másiktól kialakított kép hitelét - az asszociációkról nem is beszélve (amelyekre később részletesen visszatérek). Ezt támasztja alá az a tény, hogy senki sincs valójában, aki tökéletesen meg tudna ismerni egy másik embert. Az egyetlen *én*, amelyet közvetlenül megragadhatunk: saját magunk - azt sem könnyen. A másik emberről csak közvetett és töredékes ismereteket tudunk szerezni. Megismerésünk nagymértékben függ attól, mennyire akarjuk valójában megismerni a másikat, és attól, hogy a másik mennyire engedti ezt a megismerést.²

Ez a rövid bevezető és tárgymegjelölés talán elég is az érdeklődés, illetve a dolgozatomban továbbolvasásának empátiás felkeltésére. Ezért - mielőtt végképp belemerülnék és elmélyednék tanulmányomban, úgy gondolom, elengedhetetlen témám elhelyezése a pszichológia ágaiban. A fentiekben jelzett probléma miatt a témám egyszerre két helyen is jelen van. Egyrészt a szociálpszichológiában - mivel ez az ág az emberek mások társaságában megnyilvánuló viselkedését vizsgálja, illetve, hogyan tudjuk feldolgozni a társas érintkezésben szerzett tapasztalatokat.³ Másrészt a személyiség-lélektan is érintett, mert a motivációkat a szerelemben csak így mérhetjük le.

Egy másik szempontból témám besorolható:

- tárgya szerint az emberlélektanba, ezen belül a már említett szociálpszichológiába,
- célja szerint az összehasonlító vagy differenciált lélektanban belül a férfi és nő lélektanába.⁴

A több helyre való besorolás azért is elkerülhetetlen, mivel a szerelem témáját nem lehet leszűkíteni pusztán pl. a szexuálpszichológiára, mivel ez esetleg egy része, de véleményem szerint a beteljesedés (elsősorban testileg, de járulékosan lelkileg, pszichikailag is).

Maga a szerelem - mint érzelmi reakciók egymásból következő és egymás utáni láncolata - nem okoz fejtörést. A probléma inkább a *miért* és a *hogyanok* kérdésein alapszik. Azaz: miért és hogyan *jut el a megismerés* pillanatától a házasság két ember - története-
1 BUDA Béla, Empátia, Bp., 1997.
2 KEMÉNYÉ DR. PÁLFFY Katalin, Bevezetés a pszichológiába, Bp., 1989, 18-19.
3 HAYES, Nicky. Pszichológia, Bp., 1996., 1B.
4 Pszichológia, szerk.: Dr. GEREB György, Bp., 14. alapján

sen férfi és nő. Itt szeretném megjegyezni, mivel dolgozatomban terjedelmileg korlátozott, ezért az extrém esetekkel (pl. azonos neműek közötti szerelem, vagy a felnőtt ember beteges vonzódása a gyerekekhez) nem foglalkozom.

Kutatási módszerem a megfigyelésen alapul, amelyet szakirodalom segítségével próbálok levezetni. Ezen belül egyrészt az önmegfigyelést, azaz közvetlen és személyes tapasztalataimat, másrészt különböző személyekkel folytatott ez irányú beszélgetéseimből leszűrt tapasztalatokat használok fel.

Mindezeket kiegészítve talán nem tűnik fontos kérdésnek, mégis lényeges az a momentum a magyar nyelvben, hogy a szerelem és a szeretet szavak más lelki tartalmat jelölnek.⁵ Nem minden szeretet indítója a szerelem, de a szerelem sem használ minden motivációt úgy, mint a szeretet. És itt feltételezem a minden érdekel nélküli szeretetet és szerelemet, ezért is le kell szűkítenem kutatásomat a szerelem normális és tiszta formájára, ha ezt lehet formának nevezni. Erre - egy táblázat keretében - még visszatérek.

A szerelem mint érzés és érzelmi motiváció: nemzetközi. Ennek ellenére én kizárólag csak a keresztény kultúrkört vizsgálom.

Ezek alapján a szerelem: saját érzelmi állapot, amit az jellemz, hogy a tudat egy másik ember képével, emlékeivel van tele és a személyiség motivációs rendszere leginkább arra irányul, hogy ennek a másik embernek közelében lehessen lenni.⁶

Ehhez szorosan kapcsolódik, hogy ebben az állapotban értékítéletünk horizontja kitágul, bizonyos szinten változik is. Ilyenkor a szerelmes ember szerelme tárgyának szinte minden megmozdulását pozitív színben igyekszik látni és láttatni. Kitágul az értékítélet horizontja, mivel a legapróbb kedves gesztust is észleli, ugyanakkor változik: a negatív dolgokkal elnézőbb. Ez az állapot pedig a teljes beteljesülés pillanatáig tart, másképpen fogalmazva: a szerelmek közt vibráló feszültség megszűnése. Az más kérdés, hogy a szenvedély - a partner utáni vágy formájában - az emberi élet végéig kitolódhat. A megszűnéskor viszont - ha nem megfelelő a szocializációs készség - az apró hibák is óriássá nőnek, azaz a negatív tulajdonságok azonnal és felerősödve kerülnek előtérbe.

A beteljesületlenségnek is több lépcsője van, annak megfelelően, hogy milyen a felek személyisége, valamint: a köztük lévő kapcsolat milyen stádiumában van. A személyiségből adódik, hogy valamilyen szinten vágyik a másik fél birtoklására. Ennek egyik vetülete a házasság megőrzött szüzesség állapotának számonkérése, főleg a férfiak részéről. Gyakorlatilag ez a férfiközpontú társadalomszemléleten alapszik. És itt minél erősebb a női emancipáció és minél gyengébb a férfiközpontúság, ez annál inkább háttérbe szorul.⁷ A szüzesség számonkérése nem más, mint a férfi birtoklási vágyának a múltba való kiterjesztése - a nő irányába. Az emberi történelmet megfigyelve a férfiaknak lehetnek ágyasaik, szeretőik is, ellenben a nő félrelépését kemény szankciókkal igyekeztek betartatni. Ennek egy csökevénye az is, hogy templomban csak a szűz lány esküdhethet fehér ruhában, az ún. megessett lány ezen felül fátylat sem vehetett fel. A férfiak esetében nem volt és jelenleg sincs ilyen megkötés. Éppen ezért ebben a formában ezt a társadalmi beidegződést betegesnek tartom, mivel háttérbe szorulnak a belső, szellemi-és lelki értékek a külsővel, a testivel szemben, ráadásul birtoklástól motiváltak. Nem arról van szó, hogy nincs szükség a testi, avagy szexuális indíttatású közeledésre egy kapcsolatban, de a maga helyén. Különben a harmónia csorbát szenved.

Lukács László
(folytatjuk)

5 ami szinte egyedülálló a hasonló kultúrájú népeknél.

6 BUDA Béla, Szexuális viselkedés, Bp., 1994., 4.

7 Nyilván a női emancipáció erősödése egy társadalomban nem feltételezi a férfiközpontúság gyengülését, pl.: az 1920-as-30-as évek emancipációi hulláma ellenére Edith Stein meglepően nehezen jutott egyetem katedrához.

Trodalmi oldal

Tüskés varabin

- Nézd, Apu, mit rajzoltam- mondja a fiam.
Fekete vonalak a hótiszta papíron.

Ez egy csipkés krumpli- akarom mondani, de még idejében visszaszívom, hogy is gázolhatnék bele ilyen felnőtt korlátoltság-

Reisz Ilona festménye: Lázár Ervin

gal egy négyéves méltóságába. Különbözik is, krumplinak ez nagyon kecses, robbanékony, van benne valami titokzatos erő. És ni csak: szeme is van! Nem kétséges, ez egy állat. És mi az, hogy csipkés! Az állat hátán rejtélyes kinövések, fura taréjok sorakoznak, talán egy őskori sárkánygyík viselhetett ilyen díszet, ilyen félelmetest és ilyen megejtően százalomraméltót.

- Nagyon szép- mondom, mert tényleg nagyon szép.

- Tudod, mi ez!

- Mi!

- Ez egy tüskés varabin.

Cyanakodva kutatok

állattani ismereteim között... tüskés varabin... hát az meg miféle szerzet lehet! Hallottam én ilyen állatról! Vagy csak egyszerűen félremond valamit? Hiszen a gepárdot is gepárducnak mondja, a döggkeselyűt döggkeserűnek, a muflont liftonnak, a hiúzt héhúznak.

Féltem atyai tekintélyemet, még azt találom mondani, hogy ez az állat nem létezik, s erre előhossa a rongyosra nézett "A természet képekben" című könyvet, s valamelyik szakadozott lapon megmutatja a tüskés varabint.

Fondorkodom hát egy kicsit, mindent tudó felnőttábrázatot öltök, s mintha csak vizsgáztatás céljából kérdezném:

- Meg tudnád mondani, hol láttál tüskés varabint!

- De hiszen együtt láttuk.

- Hol!

- Hát amikor nézted az álmomat. Nem emlékszel!

Igen!- döbben belém. Hát akkor láttuk! A közös álmunkban?

Dehogyan felejtettem el! Hogy is felejtethném!!

Néhány hete vendégségben voltunk valahol, és úgy adódott, hogy egy ágyban kellett aludnom a fiammal. Sokáig firgett-forgott, rugdalózott, karattyolt. Egy kicsit untam már.

- Aludjál! - mordultam rá.

- Jó - mondta komolyan -, elalszom. - És súgva hozzátette- nagyon szépeket fogok álmodni. Nézd te is!

Tehát onnan való ez a tüskés varabin. Csakhogy a fiam nem tudja, hogy lekéstem az álmát. Nem tudtam elaludni. Először az örömtől; hogy íme, itt van egy ember, aki jó szívvvel és barátságosan az álmába invitál. Aztán meg a bánattól, hogy hiszen lehetetlen ajándékot adott, nem ülhetek be- mint egy moziba- álma közepébe. Pedig lehet, hogy csak kishitű voltam. Mert aztán, amikor nagy nehezen sikerült elaludnom, színekről álmodtam. Égő vöröseket láttam, szelíd kékeket és olyasféle habkönnyű zöldeket, amelyeneket csak kora májusi, ligetes réteken lehet látni.

Könnyen meglehet, hogy nem is én álmodtam, hanem az ő álmát láttam. Honnan is álmodtam volna én olyan csoda színeset!

Lám-lám, ha akkor sikerül korábban elaludnom, már régóta is-

merném a tüskés varabint.

- Nálatok, Rácpácegresen, volt tüskés varabin!- kérdezi.

Rácpácegres az én gyerekkorom szintere.

Hirtelen ki akarom mondani, hogy nem volt, de aztán gyanakodni kezdek. És azok a távoli estéli füttyögések! A felhomályos bokrok között sejtelmesen elsuhanó árnyak! Azok a finom, alig hallható dobbanások a padláson! S amikor a szél fúj, az a dudaszó a kéményben! Az mi volt! Nem kétséges, a tüskés varabin ott mozgott körülöttünk Rácpácegresen, csak nem volt hozzá szemünk. Vagy nem tudtunk eléggé rajzolni. De akárhogy is volt, most negyven évre visszamenő hatállyal megszületett a tüskés varabin. És jó darabig létezni is fog, abban biztos vagyok. Hacsak a rossz szelek e nem fújják.

Nagy Gáspár

„Későn szült Édesanyám, majdnem belehaltunk abba a májusba. Most múlt negyven éve. Időtlenül áramló hosszú idő: nappali és éjjeli óra. Szégyellem is magam, hogy korán halt és kivégzett költők helyett ennyit éltem!

Pimaszul későn kezdtem a vershez, de kellett a bizonyosság: szólítottak. Talán több hang is egyszerre, s mindig éjfél után, a „nyújts feléje védő kart után”, a „megbűnhődte már e nép” után. Aztán 1968-ban, Szent István király napjának éjszakáján tankoszlop dübörög elő a ködből, lezárják az utakat, elterelik a forgalmat. Eljegyeznek a történelemmel: előre és hátra az időben. Az emlékezés jogát és felelősségét tanítják ott nekem.

És azt: hol is élünk. Én nem vonulok be, de elfoglal Közép-Európa. Lefoglal a szégyen. Ez volna az egyik fontos hang az éj közepén, amire válaszolgatni kezdek; „felelős álmjátékos lettem”. Még a drága emlékü Kormos István is komolyan veszi ezt a sort, mert így ajánl az olvasók figyelmébe.

Ami maradt belőlem - itt van.

És újra május; az éjszaka közepén félelmesek a villámok tüi. De tudom, készül a hajnal szötte, s addig még jó eső esik. Majd jó lesz a földnek, jó a terhétől szabadult felhőnek. Ez így arányos osztás.

Most kéne születni! Korán szültél halott Édesanyám.
(1989)

Hótalan a hegyek inge

Ez a tél még megváltatlan;
nincs rá mentség: fehér paplan,
se hó, se hold nem világol-
amíg fölragyog a jászol

hordjuk szívünk szakadatlan,
kormos arcot száz darabban,
nincs ajándék, semmi tömjén -
rí Boldizsár, Menyhért meg én.

Az indul el akaratlan
kinek angyala jelen van,
hótalan a hegyek inge-
el kell érnünk Betlehembe!

Lázár Ervin 2006. december 22-én (70 évesen), Nagy Gáspár 2007. január 4-én (57 évesen) hunyt el. Februári számunkban rájuk emlékeztünk.

Ízes Ízek

Február

Rántott padlizsán

A padlizsánt héjától megtisztítjuk, hosszában fél cm-es szeletekre vágjuk, besózzuk. Fél órát állni hagyjuk, majd lemoszuk, törő ruhával megszárogatjuk, majd panírozzuk, kisütjük. Hasábburgonyával és valami savanyúsággal kiváló főétel.

Seidl Ambrus

MŰHOLDAS, FÖLDI ÉS WiFi antennák

Digitális műholdvevő már
14 900 Ft-tól

UPC Direct
NÉZZÜK A MINŐSÉGET

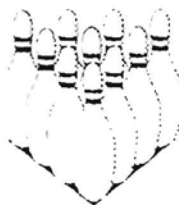
Széles választékkal és kedvező árakkal
várjuk az érdeklődőket.

Telexmax Távközléstechnika
Békéscsaba Gyóni G u. 6. Tel.: 66/442-755

HIRDESSZEN ÖN IS LAPUNKBAN!

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit.

Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, diszebéddel összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt árakon lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja.

Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz

Tornádó elektromos kerékpárok

Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
Csövek, szerelvények

Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

**Hiteleshetőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!**

Műanyag ajtók, ablakok, téli kertek

Németh Nyílászárógyártó
és Forgalmazó Kft.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

THERM U X
Építőipari Kft.

5500 Gyomaendrőd,
Ipartelep út 3.
(T/F: 66/386-614, 386-226)

Tevékenységeinket piacépes áron kínáljuk

- Magas és mélyépítési munkák generál kivitelezése - tervezése
- Transzportbeton és betonacél értékesítés, előregyártás, szerelés
- Egyedi asztalos és lakatos termékek gyártása (nyílászárók, Interpan bútorok)
- Építőipari anyagkereskedés
- Építőipari gépek, segédesszközök bérbeadása (toronydaru, acélzsalu, keretes állvány, útpanel...)

» SZONDER «

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

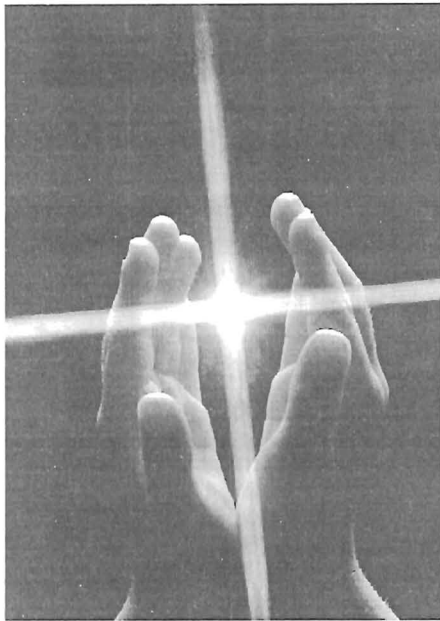
Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

FÜLÖP ISTVÁNNÉ HORNOK KRISZTINA, Endröd-Öregszőlő-i lakos, dec. 30-án 83 éves korában hosszan tartó betegség után elhunyt. Gyászolják: fia és családja

GELLAI JÁNOSNÉ GELLAI MÁRIA,

Endröd, Micsurin u. 31. szám alatti lakos január 19-én, 100 éves korában hosszan tartó betegség után megtért Égi Urához. Gyászolják: családja

özv. HEGEDŰS MÁTYÁSNE UHRIN TERÉZIA volt hunyai lakos, Mezőberényben 86 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja népes családja

KOLOH IMRE MIKLÓS volt hunyai lakos, 66 éves korában Békéscsabán január 24-én elhunyt. Gyászolja családja

KOVÁCS BÉLÁNÉ CSÍK MATILD Endröd, Csillagos u. 10. szám alatti lakos, jan. 22-én, 93 éves korában hosszú betegség után elhunyt. Gyászolják: fia és családja

RÓFUSZ GYULA ZOLTÁN, endrödi lakos dec. 29-én 73 évesen váratlanul elhunyt. Gyászolják: fia, unokái és a rokonok

SZILÁGYI JÁNOSNÉ FAGYAS ANGÉLA MÁRIA, endrödi lakos, jan. 3-án 79 évesen hosszú betegség után elhunyt. Gyászolják: leánya, fia, menyje, unokái, testvére és a rokonság

TÍMÁR GERGELYNÉ KOVÁCS MÁRIA volt hunyai lakos, 92 éves korában, Százhalombattán, 2006. december 23-án megtért égi Urához.

UHRIN MIKLÓS endrödi lakos, január 5-én 86 évesen hosszú betegség után elhunyt. Gyászolják: felesége, gyermekei és családjuk.

Az endrödi Katolikus Központi Temetőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni. További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrödi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrödi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrödi Szent Imre Egyházközségért Közhatalmú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endröd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrödi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Fényképalbum

Turi-kovács Béla 1955-ben

A kisóvoda ovisai 1982-83 körül.

GAZDAKALENDÁRIUM

Információ gazdálkodóknak

Falugazdász hírek

2007. január 1-től az FVM Békés Megyei FM Hivatala átalakult. A jogutódja a Békés Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal lett. A falugazdász ügyfélfogadás is átalakult településünkön. Hétfő, szerdán és pénteken Vincze Tamás látja el a falugazdász teendőket, kedden és csütörtökön Gritta János falugazdász dolgozik ügyfélfogadási időben az irodában (Gyomaendrőd, Hősök u. 56., Vállalkozók Háza).

A megszokott ügyfélfogadási időben állunk rendelkezésére minden gazdálkodónak és érdeklődőnek.

Aktuális feladatok és ügyintézkések

- A mezőgazdasági tevékenységet folytatóknak 2006-tól adatszolgáltatási kötelezettségük van a Növény-és Talajvédelmi Igazgatóság felé. A 2006. évről szóló adatlapot 2007. február 28-ig kell eljuttatni a Békés Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatóságához, 5620 Békéscsaba, Szarvasi út 79/1. Az adatlapok a falugazdász irodában beszerezhetők. Az a gazdálkodó, aki csak nitrogén műtrágyát használ, annak is kötelező az adatlap kitöltése.
- Az östermelői igazolványok érvényesítése elkezdődött. Aki az érvényesítést március 20-ig elvégzi, annak január 1-től érvényes az igazolványa. Március 20-a után csak attól a naptól érvényes, amelyik napon megújítja az ügyfél.
- A gázolaj jövedéki adó igénylése folyamatos, de a falugazdász igazolás iktatása a Hivatal átalakulása miatt kissé fennakadt. Várhatóan február elejétől indul be az iktatás és nem lesz fennakadás az igénylés leigazolásánál. A termelők türelmét kérjük.
- 2007-től indul a nemzeti agrárkár-enyhítési rendszer, amelynek a bejelentkezési határideje: 2007. január 27. Bejelentkezni az MVH Békés Megyei Kirendeltségén lehet.
- 2007-től változott a járulékfizetés az östermelők részére, ezzel kapcsolatban érdeklődhetnek a falugazdász irodában.
- Az időjárásról:
A felszíni vízborítás megszűnt a térségben. A kevés csapadék és nagyon enyhe idő miatt nagyobb az esély a kártevők elszaporodásának. A búza és a repce a kedvező időjárás hatására jól megerősödtek. Az enyhe tél könnyebbséget ad az állattartóknak a tartással kapcsolatban.
Sokan elmunkálják a szántást, így próbálják a föld nedvességtartalmát megőrizni.

Vincze Tamás
falugazdász

Anyám emléke

Elmúlt fél évszázada már,
hogy elmentél örökre.
Huszonnégy év özvegyeséget
gyászruhádat levette.

Apánk mellett megpihentél,
benne örök társra lertél.
Béke, csend lett otthonod,
sorsunk főntről láthatod.

Tíz gyermeket felneveltél.
Halálodra magad lettél.
Élted végig álmodod,
Isten örök gyámolod.

Szétfutottunk az országba,
a szélrózsa irányába.
Ígérem, én hű leszek,
egy sírban nyugszom veled.

Majd szép halkan elmesélem,
mi volt nélküled az élet.
Csak a szépet mondom el,
hogy nyugodhass békével.

Endrőd, 2007.01.16.
Márton Gábor

A „MEGYEJÁRÁSOS DEMONSTRÁCIÓ” ELÉRTE GYOMAENDRÖDÖT

2007. január 27-én Gyomaendrődön, a Szabadság téren, mintegy 50 fő demonstráló a Békéscsabáról 30 fővel érkező demonstrálókkal együtt a Gyurcsány-kormány gazdasági reformnak nevezett intézkedései ellen fejezték ki nemtetszésüket. Elfogadhatatlannak tartják a septében összetákoltt egészségügyi reformot, az állami vagyion végkiarúsítását, tisztességes, becsületes emberek nyomorba döntését.

„Összefogásra van szükség az országban, de Gyurcsány nélkül.” A felszólalások után a megjelentek elénekelték a magyar himnuszt, a békéscsabai csoport ezután megköszönte a fogadtatást és elindult Szarvasra, ahol szintén várták őket.

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Februári ajánlataim:

- megérkeztek a tavaszi vetőmagok (zöldségek, virágok)
- kandallók, szeneskályhák
- üstök, üstházak, kályhacsövek
- olajradiátorok, hőszugárzók
- hőlappátok, sóprűk, műanyag kukák
- gumicsizmák, védőkesztyűk,
- munkavédelmi bkancsok, ruhák
- kéziszerszámok, szegek, csavarok
- láncfűrészek, fejszék, létrák
- szőnyegek (2 x 3 m), futószőnyegek
- záruk, lakatok, barkácsgépek
- viaszos vászon, fürdőszoba szőnyeg
- őszi műtrágyák, útszóró sók
- festékárúk, ecsetek

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (06-20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Márton Gábor, Polányi Éva, Sóczó Géza, Szonda István, Várfi András, Várfi Péter *

Felöl kiadó: Vaszkó András *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com